

Šiame numery

Novelistai, klausykite: kunigas apie blogį.

Dail. Petro Kiaulėno darbų muziejus Amerikoje.

Prof. Vytautas Vardys apie ruošiamą Mokslo ir kūrybos simpoziumą.

Prano Visvydo eilėraščiai.

Kun. dr. Antanas Paškus.

Bažnyčia, nerimas ir klaidingi pranašai.

Kertinė paraštė

Novelistai, klausykite: kunigas kalba apie blogį

Automobiliui sustojus, pikto- kas Z išlipa. Šaligatviu artėja ku- nigas B su A.

X (prilaikydamas duris) — Zi Pakviesk kunigą B, pavešime.

Y — Prašom, Kunige. Tik... ap- linkui šita bloka.

Z — Kunige, prašau. Ir aš dar važiuosiu kartu.

X — Juk ką tik išlipai, Z? (Va- žiuojant). Matot, kunige, mes šnekėjome apie novelės krizę. Z nepatenkintas jos kokybe. Ji be blogybių, smurto ir be atvirų minčių, jis sako. Y kyštelėjo dak- taro Wertham mintį, kad ne tik dvasiški, bet ir psichologai su- tinka, jog "blogis gali būti nu- sikaltimas ir popieriuje; jis gali tapti keliu, vedančiu skaitanti i nusikaltimą gyvenime". Tai kny- goje "A sign for Cain".

Kun. B. — Įdomu, įdomu...

— Y Kaip jūs galvojate? Vel- tui nevežtume, kunige.

Kun. B. — Tas "veltui" keisto- kai skamba.

X — Skamba su tam tikra "prievarta".

Kun. B. — Privertimas bus jau smurtas, X. Be to, eksromptu no- rite atsakymo. Ar nežinote, kad nemėgstama dvasiškių kišimosi i kūrybą? Blogybė novelėje gali būti vien jos dvasinėje nelygsva- roj.

Y — Wertham savo knygoje yra prieš blogybių vaizdavimą li- teratūroje. Kategoriskai.

Kun. B. — O jei rašte vaizduo- jama blogybė ir po to jos atgaila? Kaip Tolstojaus "Prisikėlime".

Y — Wertham iš viso prieš jų vaizdavimą.

Z — Ar tai ne galas literatū- rai, kunige?

X — Galvojant, kaip Wer- tham, kliniškai, mirtis raštui be- veik užtikrinta.

Kun. B. — Tai problema, taip, taip.

X — Ypač rašytojams.

Kun. B. — Bet rašytojai nei jo,

nei mano žodžių neklausys, X. Jei aš ką čia pasakysiu, tai vėl bū- tų lyg prievarta, nukreipta i ra- šytojų kūrybinę sąžinę. Jei tokia yra.

Y — Be Jūsų nuomonės ne- sustosime. Laukiame atsakymo. Juk Bažnyčia turi ir savo kišimo- si i meną istoriją. Ką ji šiandien galvoja? (Baksteli stabdžius ir vi- si išsiganė pasvyrą i priekį, su- prasdami: tai smurtas).

Po neajukios tylos kun. B. — Istoriskai Bažnyčia buvo didelė menų mecenatė. Iš maldyklų puo- šimo matyti, kad ji buvo estetė. Iš apeiginių rūbų vėl matyti, kad ji mėgo aliuiziją, alegoriją, simbolius. Gregorinių giedojimu ji, galima sakyti, operos pirma- kė. Asketizme, jei norite, ji pirm- takė modernaus šūkio: forma se- ka funkcijai. Juk visi šie dalykai yra meno elementai. Kaltinti Bažnyčią antimeniškom ten- dencijom — klaida.

Z — Tai istoriniai pasiaiškini- mai. Jūs pažiūrėjot tikrai iš tei- giamos pusės.

X — Kaip su šiandienine kri- ze, kunige?

Kun. B. — Šiandien daug blo- gio rašte, filmose.

X — Pavyzdžiui.

Po ilgos tylos kun. B. — Jau- čiamas nežmoniškas masto prara- dimas. Šiandien smurtas, seksas, žmogaus mardymas purve ir įvairūs vadinami "forminiai" kaviolijimai ir įkvėpė dr. Wer- tham parašyti "A sign for Cain", an exploration of human violence. Tai natūrali jo reakcija. Kiek- vienas, jei turi sąžinę, i smurtą prieš žmogų reaguoja savaip.

Z — Bet ar šių dienų menas nėra taipgi reakcija prieš šių die- nų žmogaus apkiautimą? Tai mė- ginimas gal pažadinti jį iš jo kiau- to, vartojant blogybę kaip kompozicinį elementą ir kaip kontrastą gėriui, kurio vis tiek la- bai pasigendama? Juk ir atgaila-

(Nukelta i 2 psl.)

Moderni Antigona ir Petro Kiaulėno baltos rožės

Per anksti mirusio dailininko muziejaus atidarymo proga

K. ZOROMSKIS

Š. m. rugsėjo 21 d. Vassia Kiaulėnienė ir duktė Laura jų pačių rankomis suprojektuotame ir pastatyte name atidarė prieš aštuoniolika metų New Yorke mirusio dailininko Petro Kiaulėno muziejų. Kas ten pa- daryta, tą galės įvertinti tik tai- tas, kuris apsilankys šiuose na- muose. Jie yra 46 Linden Lane, Farmingville, Long Island, N. Y. Tai dviejų moterų kone dešimties metų darbas. Žmona ir duktė. Jodvi suprato ne tik mirusiojo dailininko palikimą, bet ir pa- rodė išimtinai didelę kultūrą ji išsaugoti ir šitaip apipavidalinti.

Jos dabar jau abi architektės: Vassia Nicolokaki, jau tada dai- lininko Petro Kiaulėno žmona (1938), baigė Ecole Nationale Supérieure des Arts Decoratives Paryžiuje 1942. Laura, Petro ir Vassios duktė, ką tik neseniai bai- gė New Yorke Cooper Union ar- chitektūrą, o NYU pasiekė ir in- žinerijos magistrą. Ir va šitų dvie- jų moterų inteligencija ir darbo nebijančios ir nagingos rankos sudėliojo lentelę prie lentelės, ge- ležėlę prie geležėlės, akmenuką prie akmenuko. Kur augo medis — paliko, kur nebuvo — pasodi- no. Lyg rašytinį rankšluostį, ap- linkui visą sodybą dailiai sukli- juotų lentelių tvora aptvėrė. O tą tvorą apsidino krūmais ir gėlėmis. Net upelį iškasė, kad jų pa- čių pasodinti verkiantieji žilvičiai turėtų kur nukarusias šakas su- merkti.

Ar yra kur kitas toks namas visam Long Islande!

Nėra ir, tur būt, ilgai nebus, nes nedaugelis šitaip gali išdrįsti parodyti užsibrėžtam idealui ši- tiek meilės, šitiek kantrybės; ne- pagailėti šitiek laiko. Tai galėjo padaryti tik Vassia Kiaulėnienė, kur ne tik kiekvienas akmenėlis ar medelis, bet ir kiekviena žolė

suradusi savo vietą ir apžiūrėta su ta pačia tylinčia meile kaip didžiulės namo balkių sijos, im- pozantiškas to namo kaminas ar mozaikinio įvairumo stogas. Net virtuvės indaujos; net virtuvės grindys!..

Nieko čia nėra nebaigto, neiš- baigto ar netyčiomis atsiradusio: kiekviename žingsnyje čia rasi sujungtą ir išmonę, ir išradingu- mą, ir kantrybę. Mes lietuviai tu- rime daug pasakų apie žemaičių užsispyrimą...

Cia, manyčiau, kažkas kitaip, kažkas daugiau! Čia užsispyri- mas yra sujungtas su valia; ogi dar ir su tam reikalinga kultū- ra. Tai skruzdėlės darbštumas, tai nepailstančios bities medaus rinkimas į didžiulį korį.

Grindys, stalai, kėdės, suolai, įvairiakampiai laiptai... Kiekvie- nas kampas, nesvarbu, didelis ar mažas, kaip įvairiaspalvė mozai- ka, vis su ta pačia preciziškai vis- ką matančia akimi perverti i vientisą meno kūrinį, kuriame su visa pagarba sukabinti dailinin- ko Petro Kiaulėno darbai. Rodos, apie penkios dešimtys drobių. Čia taip pat surado sau tinkamą vietą viena imponantiška skulp- toriaus V. Kašubos skulptūra ir dukrelės Lauros vaikystėje tapy- ti keli darbeliai.

Privatiam kieme tarp medžių ir krūmų pasislėpęs ir privatus maudymosi baseinas...

Eini nuo kampo prie kampo ir stebiesi: "Iš kur visą tai!" Ir ne- jučiomis prisimeni seną, seną Antigona... Ko ne trijų tūkstan- čių metų senumo...

Ši Antigona ta pati, ogi ir ki- tokia: ši Antigona ne tik kantri ir pasiaukojanti, bet ir moderni.

— Nagi, kuris arba kuri iš mūsų būtume visa tai padarę?

Net nepatogu sakyti:

— Gal mes buvome jau net

Dailininkas Petras Kiaulėnas (1909-1954)

užmiršę dailininką Petrą Kiaulė- ną? O Vassia, va, ir tik dukros Lauros tepadedama, ėmė ir pa- rodė, kad buvo dailininkas Pet- ras Kiaulėnas ir... kad dar tebė- ra.

Pagal tą "Studija-Muziejus" katalogo raštą atrodytų, kad dai- lininkas intensyviau tegalėjo

dirbti tik savo devynerius pasku- tiniuosius metus.

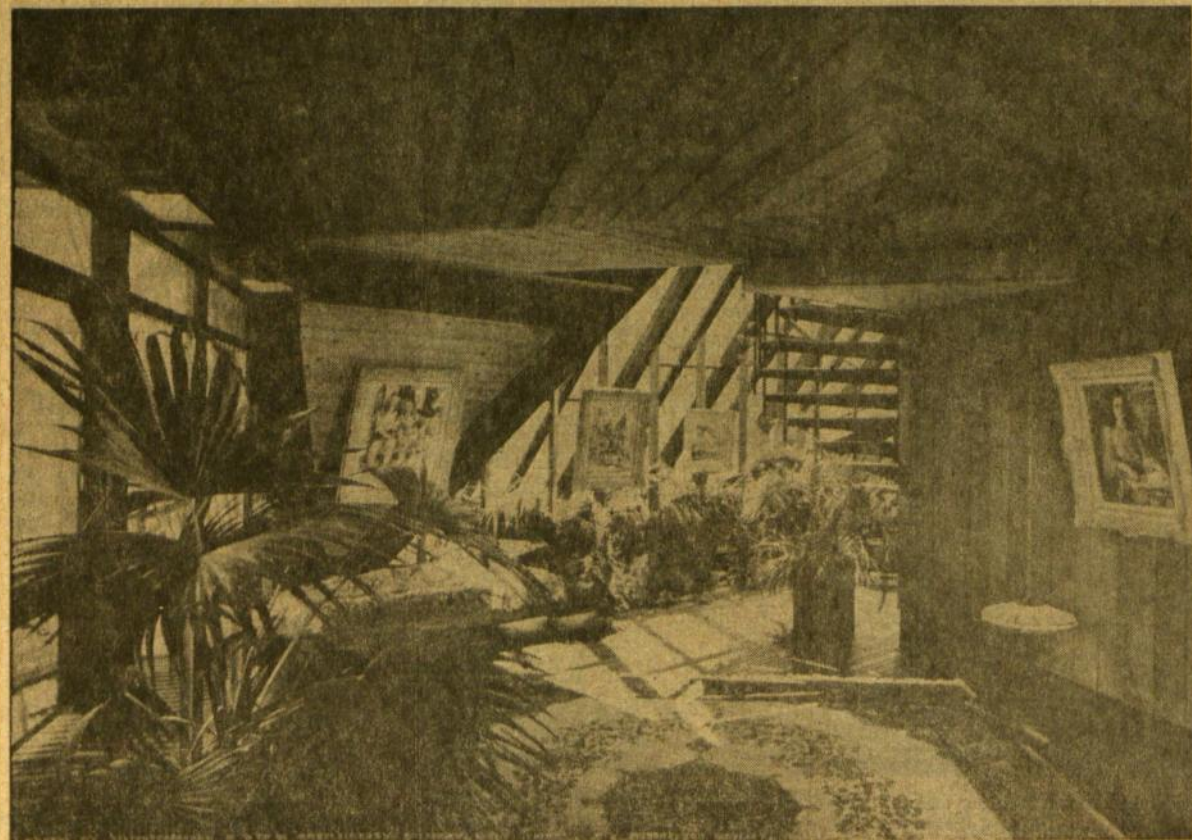
O taip! Tai pasitaiko, ir tai ne- retai, kada jau suprantame, ką reikia daryti, bet jau reikia mirti. Šis paradoksas, gal dalinai, išti- ko ir Petrą Kiaulėną: karo me- to studijos ir jaunystės jėgos nu- skendo karo meto ir pokarinio- se nepritekliuose. 1946 metais, atvykęs į šį kontinentą, jau pasi- juto parbloktas nebepagydomos ligos. Va, čia ir įvyko stebuklas, kad, šitai sužinojęs, dailininkas dar surado labai daug moralinių jėgų savo darbui suintensyvinti.

Kas ji tada pažino, turėtų prisi- minti jo besišypsantią ir visada giedrą nuotaiką: tos ligos nei iš jo judesiu, nei iš jo veido visai net nematydavai. Ir tai būdavo jis, kuris savo linksmomis šneko- mis užimdavo mus, kad mes ne- sirgtume... Tai, sakyčiau, buvo neišpasakyta dvasios stiprybė: nugalėti mirtį savo darbo vaisiais. Reiktu, tur būt, manyti, kad šitai ir buvo pagrindinis stimulus, ku- ris diena iš dienos atnešdavo dai- lininkui Petrui Kiaulėnui vis ge- resnę drobę. Tuo pačiu, aišku, vis pakeldamas gaivalingai bejuo- kaujančio žmogaus nuotaiką. Dar tik keletą dienų prieš mirtį (New Yorke) prisimenu jį beta- pantį baltas rožes ir besijuokian- tį dar baltesniais žodžiais iš kai kurių žmonių gyvenimo irgi bal- tų istorijų, nors jis jau aiškiai ma- tėt, kaip mirtis vis dažniau pasi- rodo jo pirštų galuose.

/ Tai šitokia, sakyčiau, likimui atsidavusi ir nekalta jo paties ta- pyba. Ir dar didesniams paradok- sui, pačiose paskučiausiose bevil- tiškumo dienose toji tapyba pati linksniausia, pati melstriškiausia; tiesiog šaukianti: "Ot ir nepasi- daviau, ot ir nenugalėjau!..

Kas mus jaudina ir žavi Petro darbuose, tai ne vien ta lengva ir giedri nuotaika. Juo toliau, juo daugiau jis pasirodo jau kaip pilnai subrendęs meistras ir sa- varankiškas tapytojas, tikras tep- tuko menininkas, puikus spalvi- ninkas. Tomis dienomis jis tapo daug Stony Brock peizažų ir gė- lių. Naujojo impresionizmo sam- prata čia ne tik aiški, bet ir iš- kelta iki Piere Bonnard ar Othon Friesz kvaliteto. Čia jau perdėm reikšmingas kiekvienas jo teptu- ko pabraukimas ar net lengvas bakstelėjimas i drobę. Kiekvie- nas teptuko dūžis ar lengvas brūkštelėjimas čia jam tarnauja dvejopai: ir kaip daikto formos ieškojimas, ir kaip spalvinis to- nas. Nieko čia nėra neišgyvento ir neapgalvoto. Jėgu ankstesniu- se darbuose jis dar ne toks drą- sus ar daugiau natūralistinis, čia jis jau visai laisvas, lengvas ir impresionistinis. Ir kas dar įdo- mu, jo tapyboje neraišme iškeltos kokios nors vienos specialios spalvos, kaip, sakysim, pas V. Vizgirdą žalia; dailininkui Kiaulėnui visos spalvos vienodai geros ir visi spalviniai jų tonai vieno- rodo jo pirštų galuose.

(Nukelta i 2 psl.)

Viena iš dailininko Petro Kiaulėno muziejaus salių, 46 Linden Lane, Farmingville, Long Island, N. Y.

Moderni Antigona ir dailininko Petro Kiaulėno baltos rožės

Atkelta iš 1 psl.

„dai tarnauja jo menui, nors man asmeniškai ir įdomesni šaltesnieji tų spalvinių tonų junginiai. Ne, jokių būdų jie nėra dailininko vedamieji tonai, nors mano akiai ir laimingesniame sąskambyje jie sudainuoja. Pirma išpūdis, ypač tarp ankstesniųjų jo paveikslų, ir toliau pasilieka prie šiltesniųjų tonacijų efektų. Kaip pas Bonnard ar Friesz taip ir pas Petrą Kiaulėną neraišme nei balto, nei raudono, nei žalio, nei geltono paveikslo, o tik harmoniją visokių spalvinių tonų. Tai, sakytume, kaip gėlių darželis... Aš net stebėjau: atidarymo dienoje su neštos gėlės buvo taip stebėtinai apsikabinusios su visais šiais paveikslais...“

Analizuojant dailininko Petro Kiaulėno paveikslus techniskąja ir konstruktyviąja prasme, rasime, kad jis beveik nevarioja linijos kaip piešinio. Tai labai tipinga naujesiems impresionistams. Taigi jo daiktų formos atsiranda drobėje išimtinai per spalvinius tonus ir lengvučius teptuko pabrūkumus ar nežymius spustelėjimus. Tuo pat metu šis teptuko brūkštelėjimas jam yra ir linija, ir spalva. Kartais galėtume net manyti, kad konstruktyvų linijos elementą dailininkas Kiaulėnas net visiškai atmeta. O tai jau būtų netiesiai. Linijos konstruktyviojo elemento jis pilnutinai neatmeta. Tai būtų ir neįmanoma, nes, kur yra rodama forma, ten turi būti ir linija. Šitokią formos liniją su rasti dailininkas Petras Kiaulėnas palieka pačiam žiūrovui: ji yra pasislėpusi forminėje sintezėje.

Sakoma, jog Cezanne komponavo savo drobėse spalvinius tonus pagal tam tikrą sistemą: pradėdamas šviesiausiais tonais, vis papildydamas tamsesniaisiais, pabaigoje naudodamas jau pačius tamsiausius. Kiaulėno sistemoje atrodo visi spalviniai tonai komponuojami iš karto, ir darbas užbaigiamas tuo pačiu pradėjimu, kol dažas dar nesudžiūvęs.

Šis tapymo būdas yra gan pavojingas: reikia turėti labai įgudusią akį ir ranką. Tam reikalingi ilgesni darbo metai: Petro darbo metai nesiekia nei tuzino.

Taigi šitoje vietoje mes susikaupiname ir nuliūstame: „Wenn das Haus ist fertig, muss man sterben!“. Ir liūdime kaip tik dėl to, kad dailininkas Petras Kiaulėnas

mirė, tebedarydamas pažangą, ką tik buvo priartėjęs prie visiškai šitos technikos užvaldymo. Užtenka tik pažūrėti į jo paskutiniąsias gėlių puokštes! Bet galėsio nepažįstanti leukemija jo talentingą darbą nutraukė. Ne tik nutraukė, bet ir paliko mus prieš įvykusį faktą, kad jau aštuoniolika metų, kai Petras nebedirba... O mirė jis kaip tik tada, kada dailininkas jau visai subręsta ir pradeda rodyti savo geriausius kūrinius. Taigi, šitoje vietoje netekome ne tik labai mielo žmogaus, bet ir talentingo dailininko. Esame pastatę prieš didelį nuostolį.

Visas dailininko palikimas nesiekia nei trijų šimtų drobių: apie šimtas jų pas žmones, apie du šimtus pas našlę ir dukrą. Atidarytame muziejuje jodvi ekspozicijų daugiau kaip penkiasdešimt drobių.

Muziejus atdaras savaitgaliais, ir žmonės labai mielai laukiami atsilankant. Ši muziejų jau gražiai pagerbė du didelio storumo žurnalai: Architectural Record, 1973, Nr. 2 (keturiuose puslapiuose) ir Building Manual, 1973-74 (penkiuose puslapiuose). Pagerbime ir Vassia Kiaulė-

Petras Kiaulėnas

Natiurmortas

JAUNŲJŲ MENO PARODA CHICAGOJE

Pereito savaitgalio, spalio 5, 6, 7 dienomis Jaunimo centre, Chicagoje, buvo surengta Jaunųjų menininkų paroda. Rengėjai bei dalyviai: Akademinių skautų sąjūdžio Chicago skyrius ASD ir Korpl' Vytis. Dešimties akademikų buvo išstatyti 66 darbai.

Pimasis išpūdis, įžengus Jaunimo centro apatinę salę, tai veik visų darbų ribojimasis nedidelio formato rėmais. Akį pagauja ir tai, kad nesimato ypatingesnio dinamizmo spalvose ir kompozicijoje. Gal darbų dydis ir teikia jiems savotišką subtilumą, o gal tai diktavo menininko pasirinktoji technika.

Jūratės Eidukaitės „mixed media“ darytus darbus, pvz. „Avižų studija Nr. 3“, randame labai stiprią kompoziciją, nors ir prislėptą vartojamos technikos. Kur kas geriau suderinta kompozicija su technika josios „Nr. 6 be pavadinimo“ bei „Chicago plakate“. Gražios Maleckaitės „Melonas“ maloniai pagauna žiūrovo akį savo žaismingumu bei spalvų, kompozicijos ir technikos pusiausvyra. Įdomų grafi-

Jaunųjų menininkų parodą atidaro Akademinių skautų sąjūdžio pirmininkas fil. R. Korzonas

Dailininko Petro Kiaulėno muziejus, 46 Linden Lane, Farmingville, Long Island, N. Y. detalė.

nienę ir dukrą Laurą už visa tai, jos abi tebešneka lietuviškai, nors ką jos abi ten yra padariusios! nei viena Lietuvoje niekada neatsilankiusieji dargi nustebtų, kad gyvena...

Kertinė paraštė

Atkelta iš 1 psl.

vimo, kaip gėrio, nebūtų be blogio?

X — Ir žmonės skaito, perka kaip kurioja, kažką naujo pamatę, kunige...

Y — Wertham išveda, kad jis nenorėtų susitikti parko tamsioje su užpuolėju, kuris matė ar skaitė visokias rafinuotas smurto detales. Toks žmogus bus žiauresnis.

Z — Bet kaip su smurtu, seksu, klasta tokiose knygose kaip Grušo „Meilė, džiazas ir velnias“, Kanovičiaus „Ugnis užant“, J. Kralikausko „Šviesa lange“?

Kun. B — Visa tai tose, knygose parodyta, bet visa tai ir išversta kaip nešvari rankovė, kad atmatytųsi blogis.

Z — Bet parodyta! Ir tai reiškia, kad Wertham klysta. Blogybės reikia parodyti.

Kun. B — Wertham yra susirūpinęs to parodymo nesaikingumu, blogio rafinacija.

Z — O gal kaip tik toj „rafinacijoj“ ir yra meno analizės tikslas, gilesnė blogio studija, kunige?

Kun. B — Ne visuomet.

Z — Kada?

Kun. B. — Blogis nedominuoja žmogaus gyvenimo. Jis yra tik dalis to gyvenimo.

Z — Menas gilinais ir yra kuriama iš tų atskirų dalių.

Kun. B. — Menas neturėtų pamiršti visumos.

Z — Bet literatūros veikalas, novelė, nėra enciklopedija. Novelė negali aprėpti visumos dėl trumpumo. Novelė aprašo tik tos visumos vieną dalį. Ta dalis, jei pasirinkama, gali būti šimtu procentų blogis.

Kun. B. — Tokiu atveju rašytojas neturi pamiršti bent savo novelės blogio atsakingumo ir nepaleisti šio blogio visuotinės reikšmės vairo iš savo rankų. Bet tiek gražių dalykų aprašymui yra dar virš blogio ir virš purvo, ponai. Aš nespecialistas. Čia netoli gyvena vienas kritikas, ten rašytojas. Užteikt. Malonu, kad domitės tokiais klausimais. Aš lipu čia. Sudie, anoniminiai hieroglifai.

Durims užsitrenkus, X — Z,

NEUŽMIRŠTAMAS PROF. J. ZUBKUS

Chicagoje prieš 20 m. spalio 26 d. mirė prof. Juozas Zubkus, vienas iš pirmųjų lietuvių specialistų ausų, nosies ir gerklės ligų. Mirė 1953 m. teturėdamas 55 m. Buvo gimęs Radviliškyje. Gimnaziją ėjo Petrapily ir Romnuose, mediciną — Lietuvos universitete, kur jau nuo 1925 m. buvo pakviestas dėstyti. 1933 metais pasiekė med. daktaro laipsnį 1943-1944 buvo Vyt. D. universiteto prorektorius. Vokietijoje buvo Pabaltijo universiteto Pinnerbergo med. fak. prodekanas. Nuo 1948 m. persikėlė gyventi į Chicago. Eilę jo mediciniškų studijų buvo išspausdinta Lietuvos ir užsienio mokslo žurnaluose.

DR. REGINALD CIENKUS

TEL. — 788-3980
GYDYTOJAS CHIROPRAKTIKAS
6230 W. Cermak Rd., Berwyn, IL
Pirmad., Antr., Ketv. ir Penktad.
9 val. ryto iki 12 val. diena ir nuo 2 val. popiet iki 8 val. vakaro.
Seštadienis 8:30 - 12 val. diena
Emergency tel. — 788-3981

PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

2858 West 63rd Street
AKTŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

esi sumaltas ir panašus dabar į hieroglifa.

Z — Man novelė, su blogiu ar be jo, svarbu, kad būtų gera.

A (visą laiką netaręs nei žodžio) — Aš čia nedaug ką supratau, X. Apie ką iš esmės kalbėjote?

X — Klausyk, A. Ar tu iš viso ar bent žinias laikraščiuose skaitai?

A — Nedaug. Man neskaityti

DR. VL. BLAŽYS

PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGŲ
2801 West 63rd Street
Kampus 63-čia ir California
Pirmad., antr., ketvirtad. ir penktad. nuo 2 iki 8:30 val.
Seštad. nuo 2 iki 8:30 val.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. C. K. BOSELIS

INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Routo 68 — Elgin Illinois

Ofs. tel. HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 7 popiet, antr., penkt., 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA

OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antr., treč. ir penktad. 10-4, šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6448 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. — GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne atsiliepia, skambinti: MI 8-0001

TEL. — BE 5-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. PR 8-2220

Namų — rezid. — PProspect 8-9081

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antr., ketvirtad. ir penktad. nuo 1 iki 5 val. ir nuo 8 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 8-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta.

DR. K. A. V. JUCAS

Board Eligible
American Board of Dermatology
SPECIALYBĖ ODOŠ LIGOS IR CHIRURGIJA
6324 North Milwaukee Avenue
Tel. 763-3310 549-5400

Visi telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
val. kasdien 10-12 ir 4-7 Trečiad. šeštad. tik susitarus.

Ofs. tel. buto OLympic 2-4156

DR. P. KISIULIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius.
Seštadienis 12 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antr., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak.

ir nesijaudinti yra laisvė. Kai jūs ginčijatės, man dingojas, kad tai yra smurtas. Jūs nusikalstate nauju „Kryžiaus karu“, gąsdindami ir nepalikdami ramybės kūrėjo, apipindami jį varžančiais argumentais. Man atrodo, kad čia tik aš nepraradau dvasios ramybės, kolegos.

X — Šitaip? O kokia kūrybine laisve naudojosi Jen Thompson statydamas „The Loves of Jesus Christ“ Danijoj? Ar tai ne Dievo duoto talento eikvojimas?

(Ir kas šį tą pridės šitam pašnekesiui?)

P. Mln.

DR. K. G. BALUKAS

DR. FANG C. LU

Akuserija ir moterų ligų Ginekologinė Chirurgija
6448 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6448
9007 W. 83 PL, Justice, Ill. — 599-0500
Pirma ligonius pagal susitarimą, tai neatiliepia skambinti: 874-8019

DR. NINA KRAUGEL

KRIAUCELIONAITĖ

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6182 So. Kedzie Ave.
Tel. WA 5-2670, neatiliepūs skambinti 471-0225 Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 5 v. popiet. Trečiad. ir šeštad. nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet.
Ofiso telef. RM 7-1188
Rezid. telef. — 229-2919

Ofs. tel. HE 4-1818. Rez. PR 8-9807

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Pirmad., antr., ketvirtad. ir penktad. nuo 8 val. popiet iki 7 v. vak. Šeštad. nuo 9 v. ryto iki 11 val. ryto — tik susitarus.

DR. FRANK PLEŠKAS

OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „contact lenses“.
Val. pagal susitarimą. Užsaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr., treč. ir ketv. nuo 1-4 popiet ir ketvirtad. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5546

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Išleid. GHOvehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 8 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. p. p. ir vakare pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofiso ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PProspect 8-1225
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 9 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v., šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2125. Namų GI 8-8197

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-4 ir 6-8. Treč. ir šeštad. uždaryta

Tel. PProspect 8-9400

DR. ONA VASKEVIČIUS

(VAKARAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 South Albany Avenue
Val.: pirm., antr., ketv. 6-8 v. vak., penktad. ir šeštad. 2-4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą

Tel. Ofiso PR 8-6446

DR. F. C. WINSKONAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-4 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141; namų 636-4886
Val.: pirm., antr., ketv. 2-5 ir 6-8 penktad. 2-5. Šešt. pagal susitarimą

Kun. dr. Antanas Paškus

Biografiniai bruožai

Antanas Paškus (anksčiau vadinėsis Paškevičius) gimė 1922 sausio 14. Branislaviškio kaime, Kurklių valsčiuje. Teri baigė pradžios mokyklą ir įstojo į Ukmergės gimnaziją. 1942 m. pavasarį baigė gimnaziją, o rudenį įstojo į Kauno kunigų seminariją.

Daug jaunų vyrų tada stojo į Seminariją. Seminarijos vadovybei buvo nelengva atskirti, kurie jaunuoliai suvažavo kunigystės idealią vedinį, o kurie vien dėl to, kad išvengtų vokiečių pinklių, kurie tada gražumui viliojo ir prievarta gaudė jaunus vyrus, jei ne į Rytų frontą, tai darbam į vokiečių. Seminarijos vadovybei greičiausiai nebuvo labai aišku, kokiais sumetimais šis kresnas, vidutinio ūgio, apskrito veido, tamsių, garbanotų plaukų jaunuolis atvyko į seminariją. O jei kas, iš šalies stebėdamas, būtų bandęs atsakyti, Antanas savo nuomonių bet kam nemėtė, juo labiau savo vidinių išgyvenimų, nusiteikimų ar ateities planų viešai neskelbė.

Mokslo įdalykoose Antanas ėjo su pirmaisiais. Seminarijos taisyklių vykdyme neprisikišo nei į vieną, nei į kitą pusę. Tvaringas, stropus studentas. Nebuvo nei užsidas, nei vienišas. Su kitais mielai bendravo, bet artimus bičiulius labai atsargiai rinkosi ir tik tokiems atsidavė. Šiaip grupinė veikloje ar sporte mielai dalyvaudavo, o spontaniškosse imtynėse greit pasirodė kaip kietas riešutas, su kuriuo patys didieji nederdavo susikibti be pavojaus pralaimėti.

I platų pasaulį

1944 m. rudenį A. Paškus su nemažu Kauno teiktu seminarijų auklėtinių būriu atsidūrė Vokietijoje, Eichstaetio seminarijoje, kartu su kitais badaudamas, tėsė studijas, o 1945 m. rudenį buvo pasiųstas tolimesnėms studijoms į Romą.

Nelengvos tada buvo dienos ir Romoje. Pirmaisiais metais nebuvo net savos patalpos. O suvažavo apie dvidešimt klierikų ir panašus skaičius kunigų. Visus reikėjo apgyvendinti ir pamaitinti. Kunigai buvo šiek tiek pajėgesni finansiskai. O seminarijoms ne tik mokslo, bet ir dvasinio ugdymo sąlygas sudaryti, bet taip pat ir kitus elementariausius gyvenimo reikmenis parūpinti buvo Kolegijos vadovybės atsakomybė. O

šitokioms pareigoms ji nei patirties nei pasiruošimo neturėjo. Tad nelengva buvo nei vadovybei, nei auklėtiniams. Dėl sunkių gyvenimo sąlygų kasmet nemaža dalis seminarijų sukrusdavo nuo fizinio išsisėmimo.

Biaurasis Ančiukas

Su kitais vargo ir Antanas Paškus. Skirtumas buvo tik toks, kad jis ir šitoje sąlygoje mažiau skundėsi dėl esamų sunkumų, nieko nekaltino. Kažkodėl Kolegijos vadovybei jis pradėjo atrodyti įtartinas. Gal buvo suabejojta jo pajėgumu testuoti studijas, ar tikimu kunigystės pareigoms. O gal vien dėl to, kad jis atrodė neįtampa į iš anksto nustatytą "normalaus" klieriko šablono rėmus. Kokios iš tikrųjų buvo vadovybės racijos ir kuo pagrįstos abejonės, tai viešai nebuvo skelbiama. Tik kai Antano kurso draugai buvo ruošiami lemiama žingsniui į kunigystę — subdijakonatui, jis buvo išskirtas, jam nebuvo leista šio šventimų laipsnio priimti. Tiesa, jis nebuvo išmestas iš Kolegijos. Bet iš tikrųjų nebuvo už ką išmesti. Niekas nebuvo nusikaltęs, nieko blogo nebuvo padaręs. Jo kaltė, atrodo, buvo tame, kad jis buvo truputį kitoks negu kiti. Ir dėl to "biaurasis ančiukas" turėjo būti išskirtas iš "gražiųjų". Tik vėliau, kitų žmonių intervencijos įtakoj, šis vadovybės sprendimas buvo atšauktas, ir Antanas Paškus, nors ir pavėluotai, nors ir ne kartu su savo kurso draugais, buvo išvėntintas kunigu. Tai įvyko 1948 m. kovo 27 d. Romoje.

Primicijos

Šv. Kazimiero kolegijoj primicijų diena būdavo ta proga, kai po pirmųjų Mišių pietų metu jaunasis levitas tardavo savo pirmą viešą žodį, kurį ne tik draugai, bet ir vyresnieji išklausydavo. Paprastai būdavo padėkos žodis. Dėkojo ir naujas kunigėlis Antanas. Prisiminė visus, kurie buvo jam padėję kelyje pasiekti užsibrėžto tikslo. Dėkojo taip pat ir Kolegijos vadovybei, kurios atsakomybė buvusi labai didelė ir nelengva. Auklėtiniams ji turėjusi ne tik kunigystės idealo grožį pristatyti, bet taip pat ir batams raištelius parūpinti. Klausytojai pasižiūrėjo į kalbėtoją, vieni į kitus. Kai kam gal net atrodė, kad tai kritika. O iš tikrųjų buvo tik truputį sukoncentruotas realybės pavaizdavimas, kuris vėliau pasi-

reikš meistriskai ir žodžiu ir raštu. Kun. A. Paškus nebuvo linkęs nei privačiai, nei viešai nieko kritikuoti. Atidžiai klausydavosi kitų nuomonių, o savosios kitiems nepiršo. Visada labai kritiškas buvo sau, bet ne kitiems.

Laurai

Žinodamas vadovybės nusiteikimą savo atžvilgiu, Romoje ilgai nepasiliko. 1949 m. išvyko į Vokietiją ir įstojo į Muencheno universitetą. Studijavo psichologiją ir filosofiją. Parašė mokslinį darbą apie Milano (garsiojo A. Gemelli) psichologiją "Die anthropologische Wende in der Mailänder Schule" ir gavo daktaro laipsnį 1952 m. Po to porą metų kapelionavo Vasario 16 gimnazijoje, paskui dirbo lietuvių Sielovados centre, Muenchene. 1957 m. atvyko į JAV, Norwich vyskupiją, Connecticut. Pavikaravęs trejus metus, išvyko profesoriauti į Gannon kolegiją, Erie, Pensilvanija. Po trejų metų, 1964, išvažiavo į New Yorką ir gilino psichologijos studijas Columbia ir Fordham universitetuose. Gaudamas klinikinės psichologijos magistro laipsnį. Tuo pat metu pradėjo dėstyti psichologiją šv. Jono universitete. Ten dirbo iki 1969 m. Tada kviečiamas vėl grįžo į Gannon kolegiją, kur ir dabar dirba.

Iš ančiuko išauga gulbiukas

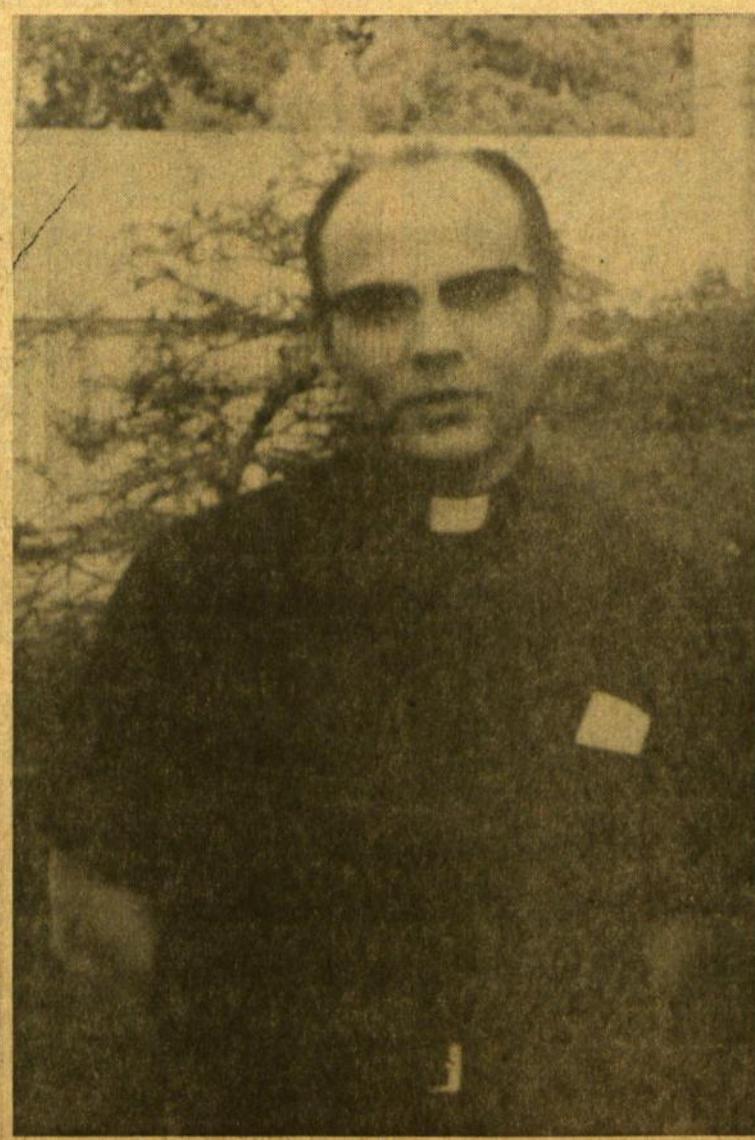
Jei būtų apsiribojęs tik dėstyumu mokykloje, kaip daugelis kitų, greičiausiai būtų likęs mažai žinomas lietuvių visuomenė. Bet jis šalia savo tiesioginio darbo, surado laiko, noro ir energijos pasidalinti savo mintimis ir su savaisiais. Nuo 1968 m. pradeda išdėstyti ir patraukliai reikšius lietuvių spaudoje. Pradžioje daug ką mustebina naujas vardas, o kartais ir naujos, originalios mintys. Dabar jau jo vardas pažįstamas, ir bet kokių svarbesnių klausimų yra laukiama jo nuomonės. O minčių ir idėjų, atrodo, jam netrūksta. Tiesa, jis neina, kaip kai kurie mūsiečiai, į švėtimus, jiems mažai pažįstamus laukus, kuriuose jie lengvai pasiklysta. Jis rašo apie tai, ką žino. Tačiau filosofijos — psichologijos rėmuose jis paliečia ir socialinius, ir tautinius, ir religinius dabarties ir ateities klausimus. Jis į juos žvelgia giliau ir nūdienė maišaty ieško tikrosios prasmės — dabarties apraiškas išsiskaidyti priežasčių ir šių apraiškų

daug informacijų apie simpoziumo dalyvius. Ji bus galima parodyti ir nelietuviams kaip lietuvių mokslo žmonių vizitinę kortelę. Šiaurės Amerikoje (JAV ir Kanadoje) tokio turinio programai išleisti jau turimas ir mecenatas, kuris bus paskelbtas savo laiku.

— *Ligšiolinėje įvykio paruošoje kas Jus labiausiai džiugina ir kas kelia rūpestį?*

— Džiugina greitas ir gyvas organizavimas. Rūpestis kelia tai, kad tokius palyginti didelius dalykus darome gana greitomis. Šis simpoziumas savo visoje pilnumoje, t. y. jo mokslinė dalis, prof. Jakubėno sukaktuvinis kūrinio koncertas su choru ir orkestru, leidiniai ir t. t., suorganizuota per septynis mėnesius. Pirmasis programinis bei organizacinis posėdis įvyko bene balandžio 8 d. ar panašiai. Toks greitas darbas neleidžia sistemingo planavimo bei sąmoningai parinktu temų išvystymo. Todėl, pavyzdžiui, šiuo metu dar per anksti sakyti ar išvysios mokslo įnašai nagrinėti skirtingi dalis pasiseks, t. y. ar bus pilnai išpildyta.

Yra taip pat atėjęs laikas, aukščiausius laikus, susirasti ankstyvesniųjų kartų lietuvių mokslo išpažinimo šventę.

Kun. dr. Antanas Paškus

eigos siekių ir tikslų. Jo negąsdina nei Bažnyčios reforma, nei mokslo pažanga, nei jaunosios kartos nerimas. Bažnyčioje jis mato atsinaujinimo šviesą, o ne griuvimo tragiką. Teilhard'o mistinėje evoliucijoje mato ne nutolimą nuo Dievo ar jo paneigimą, bet artėjimą prie aukščiausios ir galutinės Omegos. Jaunimo triukšmavime — tą kiekvienam žmogui bendrą nerimą, kurį šv. Augustinas aptarė, kaip žmogaus nenumaldomą ilgį savo pilnatvies išsiskleidimo aukščiausios Laimės Šaltiny.

Nenorėdami per daug išsiplėsti, nesileisime nei į citatas, nei į platesnį jo minčių nagrinėjimą. Tikime, kad šia proga tai padarys tų sričių specialistai.

Kadangi kunigystės sukaktis buvo šių eilučių priežastis, tad jas norėtume užbaigti žvilgsniu į dr. Paškų kaip kunigą. Kas jį arčiau pažįsta, be abejonės, kad visame jo darbe — ir pastoracijoje, ir mokyroje, ir rašyme — aiškiausiai matyti ir labiausiai iškyla kunigiškumas. Jam kunigas "turi būti ne tik sakramentų teikėjas, bet ir mokytojas... ir Dievo žodžio aiškintojas. Tikėjimo skelbimas yra kilni, šventimais duota ir ant jo pečių užkrauta pareiga. Jai deramai išpildyti šalia

žmones JAV ir Kanadoje. Per trumpą laiką mes šioje srity pasiekėme labai nedaug.

— *Ko labiausiai pageidautumėte iš mūsų periodinės spaudos ir iš visos lietuviškosios visuomenės "Mokslo ir kūrųbos simpoziumo" paruošos ... mėnesius bei savaites ir pačiose simpoziumo dienose?*

— Spaudai dėkosome už informaciją, už pastangas konkrečiai pažymėti mokslo žmonių darbus. Visuomenė dėkosome už lankymąsi į simpoziumo darbus ir parengimus, pradedant susipažinimo pobūviu Tautiniuose Namuose trečiadienio vakare. Simpoziumo posėdžiai vyks Jaunimo centre Chicagoje, nuo ketvirtadienio iki sekmadienio. Penktadienio vakare vyks prof. Jakubėno kūrinio koncertas, rengiamas specialiai šia proga, gi šeštadienio vakare — tradicinis banketas su netradicine programa. Sekmadienį įvyks specialiai simpoziumui skirtos pamaldos. Tikimės, kad ne tik čikagiečiai, bet ir jų artimesni ir tolimesni kaimynai suvažiuos į šią retai ateinančią, bet labai išpopuliarėjusią su-

Bažnyčia, nerimas ir klaidingi pranašai

PREL. L. TULABA

Neturėjau ir neturiu jokio noro leisti į polemiką. Vis dėlto kun. A. Rubikas jos ieško. Todėl esu verčiamas padaryti keletą pastabų dėl jo poleminių straipsnių, tilpusio "Draugo" kultūriniam priede Nr. 135, 141, 147/73.

1. Nežinau, ar kun. A. Rubikas neįsiskaitė į mano pareikštą mintį apie Bažnyčią, ar ieško tik poleminių efektų, prikišdamas man tai, ko aš nesakiau, ir kritikuodamas ne mano, bet savo suformuluotus ir man priskiriamus teigimus. Nežinau, kodėl kun. A. Rubikas nekreipia dėmesio į mano daromą skirtumą tarp Bažnyčios savo esmės ir jos būvimo bei reikšimosi žemiškame gyvenime. Ten, kur aš kalbu apie Bažnyčios esmę, jis supranta ir aiškina, lyg aš kalbėčiau apie jos

žemišką buvimą, ir taip kritikuoja ir priekaištauja, kaltindamas net monofizitizmu. Bet tai yra donkichotiška kritika, kova su vėjo malūnais. Bažnyčia savo esme yra šventa ir dieviška. Ji juk yra išpausta pašvęsti ir vesti prie Dievo ir prie išganymo žemės žmogų. Kaip ji galėtų atlikti šią savo misiją, jei nebūtų šventa ir dieviška? Vis dėlto Bažnyčia, nors ir nėra iš žemės, bet yra žemėje; nors ir yra šventa, bet yra pašaukta talpinti savyje ir tuos, kurie nėra šventi, bet kurie yra pašaukti būti šventais ir nesuteptais (Ef 1, 4). Bažnyčia taigi turi dvejopą veidą: dangišką ir žemišką, dievišką ir žmogišką. Būtu per ilgą plačiau dėstyti čia mintis apie Bažnyčią, leidžiantis į tuščią polemiką su kun. A. Rubiku, kai jis tenori matyti tik žmogišką Bažnyčios veidą.

2. Kun. A. Rubikas prikiša, man, kad aš neva pavartojęs asmenišką argumentą prieš jį, kai, pasisakydamas dėl tariamo nerimo Bažnyčioje, pastebėjau, jog, kas išgyvena nerimą savyje, tas jį mato ir jo ieško visur, net ir Bažnyčioje. Šį priekaištą atmetu. Ne kun. A. Rubiką anuo teigimu aš turėjau mintyje. Nemačiau, kad kun. Augustinas, nors ir gabus, bet pakankamai kuklus, galėtų laikyti save tiek svarbiu, kad reikėtų jam skirti išsų straipsnius. O iš savo pusės,

P. G.

(Nukelta 1 5 pusl.)

Kai mokslo ir kūrybos simpoziumas ne už kalnų

(Atkelta iš 3 pusl.)

anistikos instituto ir architektų bei inžinierių draugijos atskirus pilnačių posėdžius ir taip pat atskirą diskusiją tolimesnės mokslinės veiklos organizavimo klausimu.

Patį netikriausioji sesija — baigiamasis posėdis. Toks, be abejonės, įvyks, bet šio rašymo metu dar tebėra atviras klausimas ar pavyks ten, panagrinėti išvysios Šiaurės Amerikoje įnašą į lietuviškąjį ir tarptautinį mokslą per pastaruosius šimtą metų.

— *Ar yra numatyta bent daugumą skaitytų paskaitų vėliau išleisti ir atskiru leidiniu, ar bus pasitenkinta tik periodinės spaudos aprašais?*

— Paskaitų išleisti nėra numatoma, nors Lituanistikos institutas, atrodo, dar nėra atsisakęs minties išleisti lituanistinių darbų tomą, t. y. darbų, kurie bus skaityti Chicagoje. Žinoma, suvažiavimų darbų leidimas yra gražus dalykas, jeigu tam turima pinigų. Jeigu pinigų nėra arba jeigu darbas išleisti reikalingas

keletą tūkstančių dolerių reikia susiskolinti ar nutraukti nuo biudžeto, kuris simpoziumą išvis tepadaro galimu, apie darbų leidimą reikia pagalvoti dukart, juoba, kad mūsų žurnalai bei kultūriniai leidiniai ir periodika labai dažnai neturi mokslinės literatūros. Taigi, žurnalai neturi ko spausdinti, o mes leidžiamė suvažiavimų darbų knygas. Ašai pritariu jų leidimui, jei turima speciali tam tikslui pinigų. II Mokslo ir kūrybos simpoziumas pinigų neturi, todėl darbų nelei-

Mes tačiau išleisime du labai reikalingus ir naudingus leidinius, kurių neturėjo Pirmasis simpoziumas. Vienas iš jų bus paskaitų santraukų (abstraktų) leidinys, paruoštas iš anksto. Ji bus galima įsigyti simpoziumo metu Chicagoje. Jis padės orientuotis programoje, o taipgi išliks simpoziumo mokslinės dalies dokumentu. Antrasis leidinys bus mokslo dalyvių biografiniais ir bibliografiniais duomenimis papildyta programa, kurią taipgi galima bus pasilaikyti kaip simpoziumo dokumentą. Jisai teiks

HOLD IT!

We have a savings plan for your financial future ... and you'll like saving with us. Ask your friends and neighbors about St. Anthony Savings.!

Annual Yield	Quarterly Yield	Monthly Yield	CLASSES OF SAVINGS:	Minimum Deposit	Per Centage
7.437	7.419	7.372	4 years CERTIFICATE of DEPOSITS	\$10,000.00	7 1/2%
7.354	7.169	7.118	4 years CERTIFICATE of DEPOSITS	\$ 5,000.00	7%
7.083	6.902	6.863	2 1/2 years CERTIFICATE of DEPOSITS	\$ 5,000.00	6 3/4%
6.812	6.646	6.606	2 years CERTIFICATE of DEPOSITS	\$ 5,000.00	6 1/2%
6.541	6.387	6.353	1 year CERTIFICATE of DEPOSITS	\$ 1,000.00	6 1/4%
5.390			PAID-UP SAVINGS PASSBOOK	\$ 100.00	5 1/4%
5.124			OPTIONAL SAVINGS PASSBOOK	\$ 10.00	5%

FREE GIFT!

ELEGANT STAINLESS TABLEWEAR

16 pc. set
Service for 4

Yours Free for opening a new account of \$500 or more ... or adding the same amount to your present account. Offer expires Oct. 30. Limit one gift per account. Sorry gifts are not mailable.

MEMBER F.S.L.I.C. WASHINGTON, D.C.

Saint Anthony Savings

1447 South 49th Court Cicero 60650
Telephone 656-6330 and 242-4395

Open Mon. 9-8, Tues.-Thurs. Fri. 9-5. Sat. 9-1; Closed Wed. & Sun.

(Atkelta iš 4 pusl.)

aš jį, savo buvusį mokinį, gerai pažįstu ir žinau, kad visos tos idėjos, kurias jis skelbia apie Bažnyčią, nėra jo paties kūryba, bet veikiau kitų įkvėpta ir jo be gilesnės kritikos pasisavinta.

Savo straipsniuose turėjau minėti kitus nerimautojus, kurie nerimo ir Vatikano II Susirinkimo metu; kurie nerimsta ir po Susirinkimo, keldami nepasitenkinimą ir skleidžiant klaidingą mokslą. Šie nerimautojai yra tie patys, kuriuos vadina klaidingais pranašais. Jie yra įvairūs: Charles Davis, John McKenzie, Hans Kueng, Haag, Schillebeeckx, Illich ir kt.

Šie klaidingieji pranašai skelbė ir skelbia, kad Bažnyčia esanti tik paprasta žmonių bendruomenė; taigi klaidinga ir nuodėminga, reliatyvi ir esminiai kintanti, demokratinė ir ne teokratinė. Gal klystu, bet man norisi manyti ir teigti, kad kaip tik šių klaidingų pranašų įtakoje kun. Rubikas ėmė kalbėti ir rašyti apie nerimą Bažnyčioje, apie žmogišką Bažnyčios veidą, apie demokratiją Bažnyčioje, apie mitologiją Biblijoje.

3. Kun. A. Rubikas, ironizuodamas, klausia: "Ar Vatikano II Susirinkimas buvo klaidingų pranašų auka." — Atsakau kitu klausimu: "Kas, kada ir kur teigė, kad Vatikano II Susirinkimas yra buvęs klaidingų pranašų auka?" Aš Vatikano II nutarimų niekada nekritikavau. Priešingai, juos visa širdimi priėmiau. Jais ir savo straipsniuose rėmiau savo teigimus, kalbėdamas apie Bažnyčią. Jei kas kritikuoja Vatikano II nutarimus, jei kas yra nuėjęs kur kas toliau už Vatikano II nutarimų, tai jie yra kaip tik iš anų klaidingųjų pranašų ir jų sekėjų tarpo.

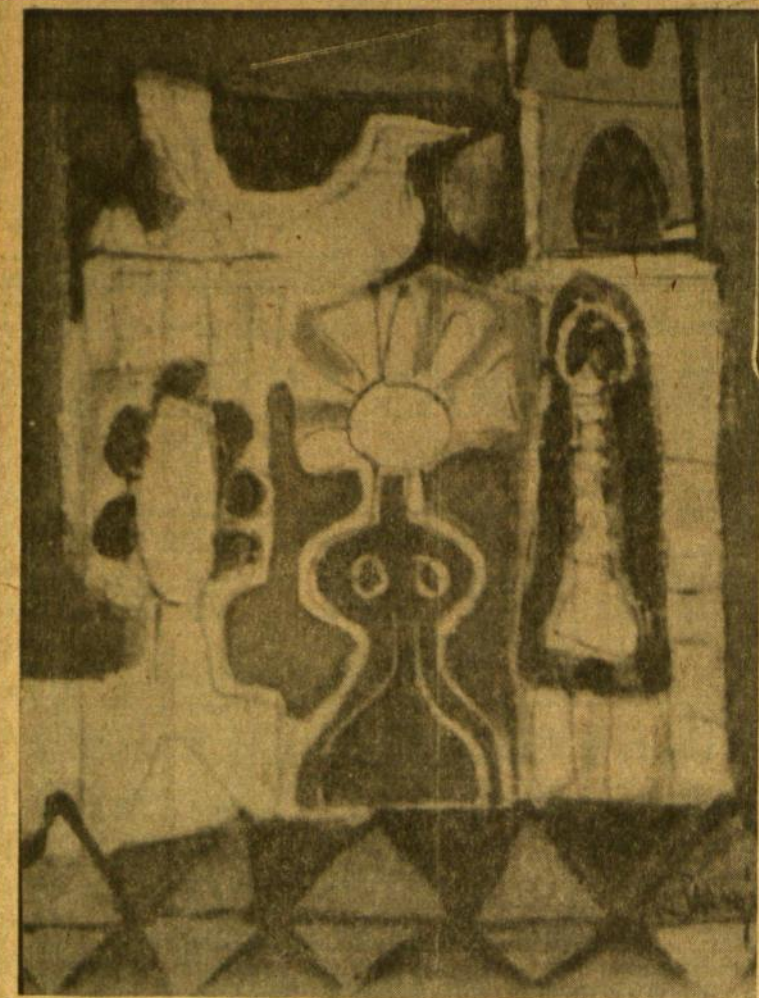
Suminėtieji vadinamieji "klaidingieji pranašai" buvo anie "aktyvūs teologai", kurie Susirinkimo metu veikė Romoje, siekdami paskleisti savo idėjas Susirinkimo Tėvams, kad jie jas įneštų ir prastų Susirinkimo nutarimuose. Reikėjo stebėtis ne tik jų veiklu, bet ir gausiomis propagandos priemonėmis, kurias jie naudojo. Kas nors juos stipriai rėmė finansškai. Kas nors buvo suinteresuotas, kad jie įneštų į Susirinkimą idėjų, kurios nebuvo iš Dievo, ir kurios galėjo pasirodyti tikrai pavojingos. Šv. Dvasia tačiau budėjo ir veikė į Susirinkimo Tėvus taip ir tiek, kad jie mokojo atskirti grūdus nuo pelų; atrinkti geras idėjas nuo blogų ir priimti nutarimus, kurie yra visiškai harmonijoje su visais laikais

Bažnyčios skelbtuoju mokslu. Vatikano II Susirinkimas nurodė naujus kelius nešti visada seną ir visada naują, t. y. visada tą pačią, bet visiems laikams tinkančią, Evangelijos šviesą.

Klaidingieji pranašai, nepravėdę savo idėjų Vatikano II nutarimuose, griebėsi tuojau pačius nutarimus savaip aiškinti, iš jų daryti išvadas, kurios yra klaidingos ir pragaistingos. Nesutikti su klaidingais Vatikano II nutarimų aiškinimais, nereikia nesutikti su pačiais nutarimais. Priešingai, tai reiškia vertinti Vatikano II nutarimus ir juos saugoti jų mokymo grynume ir autentiškume. Šitai daro pats aukščiausias Mokačios Bažnyčios Autoritetas kaip privačiais įspėjimais, taip ir oficialiais pareiškimais (Act. Ap. S. vol. LXV N. 7, 1973).

Po Vatikano II susirinkimo pradėtieji vykdyti kai kurie pakeitimai, liečią liturgiją ir išorinę Bažnyčios gyvenimą bei veikimą santvarką, neįeina į tikėjimo sritį, o priklauso išorinei disciplinai. Šiais klausimais todėl kiekvienas yra laisvas turėti savo kritišką nuomonę, vis dėlto išorinė disciplina jį įpareigoja paklusti potvarkui. Nenuostabu todėl, kad kartais girdime balsų, kurie pareiškia abejotumų dėl kai kurių pakeitimų aktualumo ir naudingumo. Ir aš pats esu pareiškęs ir dabar pareiškiu, jog nesu entuziastas dėl kai kurių pakeitimų liturgijoje ir išorinėje Bažnyčios santvarkoje. Pats Popiežius Paulius VI viena proga viešai yra pareiškęs abejotumą, ar buvo naudinga išmesti iš Krikšto Sakramento formulės ekzorizmo maldas. Ir pati praktiškoji patirtis rodo, kad pakeitimai ne tik nepagerino apaštaliavimo sėkmingumo, bet daug kur davė aiškiai neigiamų rezultatų. Tačiau, nežinūnt kaip kas manytų ir kaip pakeitimus vertintų, visiems yra privalu pakeitimus vykdyti, kaip tai yra įsakę atitinkamas Bažnyčios Autoritetas.

Manau, kad šis mano pareiškimas įtikins kun. A. Rubiką, kad aš nesu prieš Vatikano II Susirinkimą, kad visus Susirinkimo nutarimus nuolankiai priimu ir ištikimai vykdau. Tikiuosi, kad ir jis yra tokios pačios dvasios ir nusiteikimo. Turi tačiau apsižiūrėti, kad visame ir visada paisytų tik Susirinkimo nutarimų, o ne klaidingų pranašų peršamų idėjų, kurios nesiderina su Susirinkimo nutarimais, o kartais jiems yra aiškiai priešingos. Susirinkimas Bažnyčią laiko šventa — "Dievo buveine su žmonėmis", o ne paprasta žmonių bendruomenė. Susirinkimas pripažįsta Bažnyčioje teokratinę-hierarchinę, o ne demokratinę santvarką.

Alfonso Dargis

Kompozicija (aliejus)

Iš A. Dargio darbų parodos, atidarytos Čiurlionio galerijoje, Čikagoje, vakar. Paroda uždaryma spalio 21 d. Galima lankyti savaitės diomis nuo 7 val. vak. iki 9 val. vak., šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 11 val. ryto iki 9 val. vak.

A. J. Vaikšnoras

"Praeities portalo"

NETEKOME DAIL. ANTANO JUOZO VAIKŠNORO

Mūsų dailės gyvenimas Šiaurės Amerikoje gavo naujo impulso, pokario metais čia atvykus dideliu skaičiumi vyresnio ir jaunesnio amžiaus dailininkų. Iki to laiko Amerikoje gimusiųjų arba bent čia subrendę ir mokslus išėję lietuviai menininkai buvo beveik suskaičiuojami ant pirštų. Vienas jų retųjų buvo ir Antanas Juozas Vaikšnoras, gimęs 1918 IX.5 Du Bois, Pa. ir miręs 1973. IX.28 Clevelande. Nors gimęs ir išimokslinęs Amerikoje, A. J. Vaikšnora nuo šionykščio lietuvių kultūrinio gyvenimo niekada nebuvo atšokęs. O naujiems ateiviams pabirus po senasias lietuvių kolonijas ir prasidėjus organizuotai ir parodomis gausiai lietuvių dailininkų veiklai, A. J. Vaikšnoras nuoširdžiai prisipažino naujo lietuvių dailės pulso šiame krašte. Nežiūrint to, kad buvo jau išsikovojęs vardą amerikiečių meno galerijose, A. J. Vaikšnoras nevengė ir lietuviškųjų galerijų, jose rengdamas savo individualias parodas ir dalyvaudamas bendrinėse lietuvių parodose.

A. J. Vaikšnoro, kaip dailininko, reikšimosi kryptys buvo gana įvairios ir gana šakotos. Jis buvo tapytojas, skulptorius, ke-

siminkimas pripažįsta Bažnyčioje teokratinę-hierarchinę, o ne demokratinę santvarką. Klaidingieji pranašai, kaip jau esame suminėję, nūdien yra nuėję toli už Susirinkimo nutarimų, toli už Katalikų Bažnyčios autentiško mokymo ribų. Jie abejoja gimtąja nuodėme, atmeta antgamtinį Kristaus gimimą, neigia angelų ir piktųjų dvasių buvimą, abejoja dėl realaus Kristaus buvimo Eucharistijoje, neigia sakramentalinę kunigystę, reiškia abejotumų dėl Bažnyčios neklaidingumo, kelia abejotumų net dėl Kristaus prisikėlimo iš numirusųjų ir pan. Dėl šių visų klaidų ir Schillebeeckx, ir Haag, ir Kueng, ir Illich buvo ir asmeniškai įspėti Mokačios Bažnyčios aukščiausio Autoriteto ir viešai bei oficialiai jų mokymas atmetas. Charles Davis ir Illich nuėjo į altorių šėšėlį, o su jais ir daugelis kitų "didžiųjų reformatorių". Nemanau, kad kun. A. Rubikas galėtų nesutikti su manim, kai aš anuos "reformatorius" vadina klaidingais pranašais. Jie tokie yra, ir jų reikia saugotis. Atsimintina yra Kristaus įspėjimas. Jėzus sakė: "Daugelis man sakys anoje dienoje: Viešpatie, argi ne tavo vardu mes pranašavome? Ar ne tavo vardu išvarinėjome velnias? Ar ne tavo vardu darėme stebuklus? Tuomet aš jiems pareikšiu: Niekada aš jūsų nepažinau. Eikite šalin nuo manęs, jūs piktadariai!" (Mt 7, 22-23).

Vaikšnoras menuėjo, labai sakingai naudodamasis visomis jų teikiamomis galimybėmis, tačiau neprasidamas ir savo, kaip dailininko, individualybės, viską persunkdamas jam labai būdinga lyriška nuotaika.

Prisimintina taipgi, kad A. J. Vaikšnoras dar šiemet dalyvavo Fraternitas Lithuanica skelbtame Kudinkos — Kalantos temos dailės konkurse, už savo paveikslą "Vidinė vizija" laimėdamas premiją. Antano Juozo Vaikšnoro per ankstyba mirtis yra didelis nuostolis laisvojo pasaulio lietuvių dailė.

Antanas Juozas Vaikšnoras

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir taisymas
2646 W. 69th St., Tel. REpublic 7-1941

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET TEL. CA 5-7252
IDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIJOS, RADIO
IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
SPALVOTOS TELEVIJOS APARATAI

Kinijos archeologinių radinių paroda

Jau buvo rašyta, kad britai ruošiasi Londone suorganizuoti didelę muzulmoniškojo meno parodą ir sutraukti jos pasižiūrėti tūkstančių tūkstančius žiūrovų. Bet tai dar negreit bus.

Tuo tarpu lyg yla iš maisto išlindo didelė paroda, kuri užtruks ketvirtą mėnesių (1973 m. rugsėjo 29 d. — 1974 m. sausio 23 d.). Tai kiniečių archeologinių radinių paroda. Ji ruošiamą Karališkosios akademijos patalpose Londone.

Parodai atgabenta iš Kinijos arti 400 eksponatų ir vis rinkinių ir iškastų daugiausia paskutiniaisiais metais (kas anksčiau būdavo įskasama, tai tuoj patekdamo į užsienio rinkėjų ir muziejų rankas). Spėjama, kad Kinijos žemė tebeslepia dar daugybę meno turtų iš įvairių laikotarpių, nes patys kinai giriąsi, kad jų civilizacija yra pati seniausia pasaulyje, taip pat ir kai kurie vakariečiai linkę pritarti tokiai pažiūrai.

Parodai eksponatus padėjo išsirinkti į Kiniją nuvažiuojęs Londone universiteto prof. W. Watson, kinų meno žinovas. Atgabenta gražių dalykų apie 3.500 metų senumo, bet stengiasi taip parinkti, kad būtų iš įvairių laikotarpių ir dinastijų.

LAIDOJIMO APEIGOS

Naujai išleistas
A.L.R.K. Kunigų Vienybės

Laidojimo apeigų knyga nurodo įvairias šv. Mišias už mirusius. Ši vadovą laidojimams kiekviena parapija gali naudoti, nes ji turi visus bažnytinius užtvirtinimus.

Kaina 50 centų. (25 centai pašto ir mokesčių išlaidoms).

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Philomena Says

CHICAGO SAVINGS IS NOW PAYING

5.39% Annual Yield on 5 1/2% Passbook Accounts Daily Interest	5.92% Annual Yield on 5 1/2% 90-Day Notice Accounts \$100 Minimum	6.003% Annual Yield on 5 1/2% 90-Day Savings Certificate \$1,000 Minimum
6.81% Annual Yield on 6 1/2% One Year Savings Certificate \$1,000 Minimum	7.08% Annual Yield on 6 1/2% 30-Month Savings Certificate \$5,000 Minimum	7.35% Annual Yield on 7.00% Four Year Savings Certificate \$1,000 Minimum

7 1/4% on Four Year Savings Certificates \$10,000 Minimum
7.627% Annual Yield

For 49 years, savers at near-\$100 million Chicago Savings have become accustomed to the highest rates permitted by law. It is possible to offer the above yield where earnings remain undisturbed and are compounded for a year or more.

CHICAGO ★★★★★
savings and loan association
6245 south western avenue • 476-7575

• Passbook Savings Earn From Day of Deposit to Day of Withdrawal

BAIGIAMOS SPAUDAI RUOSTI NAUJOS KNYGOS

Stasys Yla baigia ruošti antrą tomą veikalą "Šiluva Žemaičių istorijoje". Kun. A. Grauslys, pasiskatintas pasisekimo knygos "Teškau Tavo veido", kuri jau išpirkta, dabar ruošia naują religinį veikalą — "Didžioje šviesoje". Kun. J. Burkus dirba prie knygos "Dvasių pasaulis". Visus šiuos veikalus planuoja leisti Krikščionis Gyvenime.

DR. JUOZAS JAKŠTAS sako, kad Vincas Liulevičius vienas iš pirmųjų pasiūloves eiti į šaltinius, parašydamas monumentalų veikalą

Lietuvių švietimas Vokietijoje.

Knyga gaunama "Draugo" administracijoje.

Kaina \$12.00.

UŽSISAKYKITE DABAR

TIK PER INTERTRADE

EXPRESS CORP.

GERIAUSIĄ DOVANĄ SIŪSTI

Į LIETUVĄ

dabar, kaip niekad anksčiau

SPECIALUS RUBLIŲ PAŽYMEJIMAI

INTERTRADE EXPRESS CORP. pirmąsias pasakė apie tai, o jūs giminės pritarė.

Su specialiu rublių pažymėjimais jūsų giminės gali gauti viską, ką tik nori, už dalelę reguliarios kamos. Tai tas pat, kai jėti į krautuvę su 100 dol. ir už juos gauti 200 dol. ar 300 dol. vertės prekių, o gal net daugiau.

INTERTRADE EXPRESS CORP. mielai jums nemokamai prisijus įrodyma. Specialių rublių pažymėjimus galima paversti į reguliarius rublius aukščiausiu kursu.

SU PILNA GARANTIJA

GREICIAUSIAS PATARNAVIMAS

Pažymėjimai pristatomi maždaug per tris savaites. Vieno spec. rublio kursas yra \$2.70.

TAS KURSAS APIMA VISKĄ. NĖRA JOKIŲ KITŲ MOKEJIMŲ.

REIKALAUKIT MOSŲ NE MOKAMO ILLUSTRUOTO KATALOGO

Užsakykite Dabar.

Užsakykite tik per

INTERTRADE

EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street

Penktas aukštas

New York, N.Y. 10010

Tel.: 982-1530

LABAI SVARBU

AUTOMOBILIAI

Pilnai garantuotas

greičiausias pristatymas

Pasirinkite iš šių modelių

ZHIGULI VAZ 2101

US \$3627.00

NAUJAUSIAS PAGERINTAS

EXPORT MODEL

ZHIGULI VAZ 2103

US \$4156.00

ZHIGULI VAZ 2102

US \$3997.00

EXPORT MODEL

MOSKVITCH 412 IE

US \$3677.00

MOSKVITCH 408 IE

US \$3381.00

ZAPOROZHETS ZAZ 968

US \$2318.00

REIKALAUKIT SPECIALIAUS BIULETENIO

SU AUTOMOBILIŲ PAVEIKSLAIS,

APARTMENTAIS.

NAUDOTAIS RUBAIS

SVECIAMS IS USSR

REIKALAUKITE MOSŲ

SPECIALIŲ BIULETENIŲ.

MES TURIM 24 METŲ

PATYRIMĄ

ŠTAME BIZNISE IR

TAIP PAT TURIM

PATENTINIUS

TOKENTINIUS KLIENTŲ.

Gaivi Laimos Rastenytės vaidyba Chicagos teatre

Šiuo metu Hull House teatre, 3212 N. Broadway, Chicagoje, vyksta penkių trumpų skičių ir dviejų vienaveiksmių pastatymas. Jų autoriai yra Ionesco, Pinter, McNally ir Melfi. Šių vaidinimų liūpildymas sceniniai ir vaidybiniai yra gana žemo lygio, išskyrus paskutinį vienaveiksmį — Leonardo Melfi "Birdbath". Tai dviejų jaunu, pasimetusių žmonių gyvenimo įvykis, kuriuos interpretuoja amerikietis Stigler ir lietuvių aktorė Laima Rastenytė. Jūs dėka šios pastatymo stekia aukšto profesionalinio lygio.

Pastatymas vyksta šį vakarą ir dar vyks visus kitus spalio mėnesio savaitgalius — penktadieniais ir šeštadieniais. Tie, kurie nuėis, manau, nesigailės praleisto laiko, stebint Laimos Rastenytės meną.

Nijolė Martinaitytė

Red pastaba. Išskirtinai puikiai Laimos Rastenytės šiame spektaklyje vaidybą pabrėžė ir amerikiečiai recenzentai "Chicago Illini" rugsėjo 24 d., "Hyde Park Herald" spalio 3 d. ir penktasis televizijos kanalas rugsėjo 24 d.

Laima Rastenytė

Vaidinimo tema liečia nedrąsą, meilę, gyvenimą, agresyvią aplinką, kuri veda ją tragedijon. Ši disonansą tarp žmogaus ir jo aplinkos Rastenytė intelektualiai supranta ir emociškai pilnai ji išgyvena, visa tai meistriškai perduodama žiūrovams. Charakterio augimas ir vidinė įtampa Rastenytės interpretacijoje išsivysto sklandžiai ir logiškai. Jos ilgi monologai pilni intensyvumo ir teisybės. Totalinis interpretacijos efektas — tai drugelis audroje.

Šis vienaveiksmis yra tikrai vertas visiems teatro mėgėjams.

Filmų įvairumai

Iš Sovietijos pabėgusio šokėjo gyvenimas ekrane

STASĖ SEMENIENĖ

Rudolf Nureyev (greičiausiai Nurejev), tokia išpopuliarėjusi pavarde Amerikos spaudoje, nuolat minimas ir jo vardas dažnai murguliuoja amerikiečių laikraščių puslapiuose. Jis iškilo į viešumą ir jos viršūnę laikosi nuo 1961 m., kai išdriso padaryti dramatišką šuolį į laisvę — Vakarų pasaulį iš sovietiškojo "rojaus" — Leningrado Kirovo balero. Tuo labiau buvo korektuojamas jo "laisvės šokis", kad jis buvo sovietiškojo elito narys — komunistų išgarbintų ir aukštai keldamų menininkų numylėtinis. Žodžiu, globojamas, propaguojamas — tik gyvenk ir džiaukis raudonojo gyvenimo gėrybėmis.

O vis dėlto visa tai pamiršęs po savo išrinkto baletininko kojomis, jis pasirinko nežinomą, abejingą ateitį ir nieko jam nežadančią karjerą. Jis panorėję įtraukti tyrą laisvės orą į pirmilnį raudonojo siaubo pučiamais dūmais plūtelis.

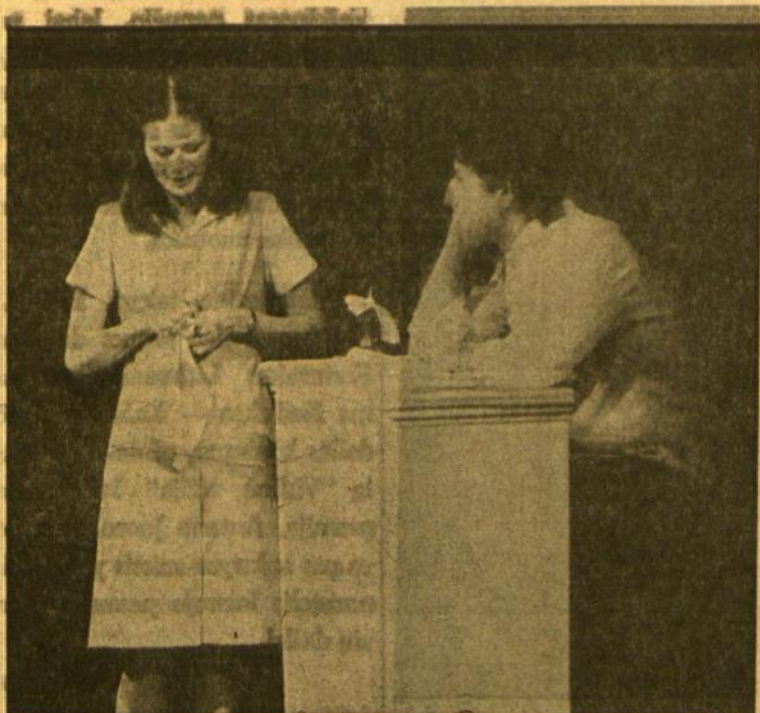
Anas istoriškasis šuolis laimėjo jam demokratiškame krašte

tuočiuojau užtikrintą garbinimą ir panegriką, o taipgi pripažinimą pasaulio geriausio šokėjo nuo Nijinskio laikų vardą. Šioji susidariusi nuomonė greičiausiai buvo pagrįsta politiniais sumetimais, o ne jo meniniais sugebėjimais.

Tačiau, jei Nureyev pradžioje sutraukdavo didžiules minias — naująją publiką, net ir ne per daug mėgstančią baletą, vien tik šalto karo mintimis norinčią jį paremti, tai jis sugebėjo juos nuolatiniai patraukti savo gerbėjais, nes jis iš tikrųjų yra, jei ne sėkmingas, tai labai išpuilingas šokėjas. Jo visa asmenybė, kaip šokėjo, yra tikras unikumas — magnetiškai užburiantis.

Visas Vakarų pasaulis pamilo šį pabėgėlį iš Sovietijos. Vieni nesigaili jam "genijaus" titulo, kiti meiliai jį vadina "Rudi".

Gi jo buvusieji garbintojai tėvynėje spjaudosi neapykantai. Kai Bolšoj teatras gastroliavo JAV-ėse (metgi Chicagoje), vien tik Rudi nuotrauka programoje

Laima Rastenytė ir akt. Stigler Leonardo Melfi, vienaveiksmėje "Birdbath" Hull House teatre, Chicagoje. Nuotr. Richard Stromberg

sukėlė pragarą šoki gastroliuojančių "kolegų" tarpe. Rankomis ir kojomis mosikuodami jie šaukė savo populiariųjų "Niet, niet!"

Atsiori amerikiečių kolumnistai nepasigalėjo išreklamuoti sukilusi erzel, visokias derybas, einančias į kompromisus su atvykusiais raudonaisiais baletininkais — komunistų frankiais.

Nureyev žavingieji keri nesisirboja vien tikta scena. Visai neblogai pavyko ir išsime spalvotame dokumentiniame filme "I Am a Dancer", kuriame save pati vaidina Nureyev. Chicagoje filmas rodomas Esquire teatre vos trejetą savaitių ir skiriamas mažiems ir dideliems.

Filme jautriai išstudijuotas baletito žvaigždės dabartinis kasdieninis gyvenimas. O šis susidaro iš nežmoniškai sunkaus fizinio darbo, nepaprasto susikonzentravimo, ilgos treniruotės ir nepaliaujamos pastangos siekti ir išsikovoti tobulumą. Tai galėtų būti dalis būti filmas iš bet kurio kito šokėjo gyvenimo, bet kas gi yra labiau pasiekęs garsumo už Nureyevą?

Gyvenime, tai yra spaudoje, apie Nureyevą rašoma, kad jis yra arogantiškas, labai tempermentingas ir net rambokas. Filme ty užsiuoliumi neminama.

Cia jis žiūrovui pristatomas,

kaip labai rimtas, pasišventęs menui šokėjas. Jis, filme rodomas visai kuklus savo šokėjų klasėje ir labai atsakingai, sakytumė, tiesiog pasiaukojančiai ilgai ir nenuilstamai repetuoja.

Asmenys, kurie mėgsta baletą ar apamai šoki, galėtų tikrai pasidžiaugti šiuo filmu, kuriame pats Nureyev šneka su didele meile apie atskirus šokius.

Ar šokdamas solo ar su savo partnerėmis — viena kuria nors iš keturių pasižymėjusių balerinių (Margot Fonteyn, Carla Fracci, Lynn Seymour, Deanne Bergsma), jis yra žavus. Jo kiekvienas judesys sukelia aplodismentus publikoje.

Ekranas yra tuo atžvilgiu irgi dėkinga "scena". Gali šokėja stebėti lyg iš geriausios ložės vietos iš arti, ir kiekviena baletinė smulkmena neprabėgs pro šali nepastebėta.

Iš baletito numerių matome ištraukas iš klasiškojo baletito "La Sylphide".

Iš laikraščių iškarpų mes žinome, o taipgi čia filme Nureyev prasiitaria, kad jo mėgiamiausia partnerė yra Margot Fonteyn. Ji pati kalba filme apie Nureyevą ir taip pat šoka su juo baletu "Marguerite and Armand", Frederiko Ashton baletinė versija iš "Camille" (Dama su kamelija). Nureyev ir Fonteyn yra rink-

tinis duetas, taip šauniai susišokus, kad reaguoja kaip vienas i kiekvieną choreografinį niuansą. Akinančiai pūkus Nureyev šokis yra "Miegiančioje gražuolėje". Nors Nureyev labiausiai pamilo klasišką baletą, bet jis nesibaido ir modernių formų. Vienas tokių yra "Lauko figūros", sukurias Glen Tetley. Čia Nureyev pasirodžia nepaprastai komplikuotame solo šoki.

Iš filminio pasakojimo sužinome, kad Nureyev yra totorių, yra boratės i klajoklišką gyvenimą. Jis pats juokaudamas pasako, kad nežino, kur jo namai, jam vienodai "namie" yra Londone, Paryžiuje, Romoje ar kitur, nes jis gyvena "iš lagamino".

LEIDYKLA ISILEJA I MOKSLO AKADEMIJA

Krikščionis Gyvenime serijos knygų leidėjai posėdžiavo Putna-

WAGNER & SONS

Typewriters, Adding Machines & Checkwriters
Nuomoda — Parduoda — Taiso
NAUJOS NAUDOTOS
Visi šim. patikimas patarnavimas
5610 South Pulaski Road
Phone — 581-4111

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MEGEJAMS
Daug sutaupysite perkdami čia įvairių firmų foto aparatus bei jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmą ir kvirtad. vakarais iki 9 val.
3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois, 60629
Tel. PProspect 6-8998

JEI JOS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ DOVANAS I LIETUVĄ IR ĮVAIRIUS USSR KRAŠTUS, naudokitės patarnavimu plačiai žinomos firmos

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNESHPOSYLTORG)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA: 1776 BROADWAY, NEW YORK, N. Y. 10019 Tel. — 581-8590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Pirma užsakyms butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galima užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminiams. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje. Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI

Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1900 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N. Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	467-6465
Buffalo 12, N. Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6753
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11001 Jos Campau Avenue	365-6780
Farmingdale, N. J. — Freewood Acres Rt. 9	363-0494
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
Hartford 6, Conn. — 122-124 Hillside Avenue	249-6216
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
Newark, N. J. — 378 Market Street	642-2452
New York 3, N. Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 3, N. Y. — 141 Second Avenue	475-7430
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Rahway, N. J. — 47 East Milton Avenue	351-8800
South River, N. J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N. Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Trenton 10, N. J. — 1152 Deutz Avenue	392-0306
Utica, N. Y. — 963 Bleeker Street	732-7476

me, dalyvaujant prof. St. Ylai, prof. S. Sužiedėliui, preb V. Balčiūnui ir Lietuvių katalikų mokslo akademijos pirm. kun. prof. A. Liui mai bei akademijos reikalų vedėjui kun. R. Krasauskui. Buvo pareiktas nusistatymas įjungti i LKM akademiją. Formulius Krikščionio Gyvenime įjungimas i LKM akademiją numa-

KONCERTINĖS YPATINGAS GITARAS IR KANKLES DARO PAGAL UŽSAKYMĄ IR TAIŠO STYGINIUS MUZIKOS INSTRUMENTUS

KVIRINAS RUNIMAS

1914 W. Cermak Rd.
CICERO, ILL. 60650
Tel. — 652-3200

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Manufacturers

Rankomis išpauustyti paveikslų rėmai, pritaikinti paveikslams ir skelbimams, rėmai — metalu aplieti rėmai.
2400 So. Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginia 7-7258-59

ZIEMOS ESKURSIJA I LIETUVĄ

Išvyksta 1973 m. gruodžio 21 dieną — grįžta 1974 m. sausio 4 dieną. 15 dienų

(Vilniuje 5, Kaune 1, Rygoje 5, Leningrade 2, ir Helsinkyje 2 d. d.)
IS BOSTONO IR NEW YORKO
Kaina tik \$896.00

Vykstantiems iš Chicago \$100.00 ir iš Clevelando \$74.00 daugiau.

Grupėje dalyvių skaičius ribotas — NESIVELUOKITE!

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalu kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE

393 West Broadway
South Boston, Mass. 02127
Telefonas. (617) 288-8764

Savininke: Aldona Adomoniene

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. R. PIETRIEWICZ, Prez.

2555 West 47th Street Tel. LA 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING SPACE

7%

Mokamas už 4 m.
Minimum \$5,000

6 1/2%

Mokamas už 1 m.
Minimum \$1,000

5 1/4%

Mokamas už investavimo sąskaitas

PINIGAI INESTI IKI 15 D. PELLO NUOSIMCIUS NUO 1 D.

PINIGAI INESTI IKI 15 D. PELLO NUOSIMCIUS NUO 1 D.

Dividendai mokami kas 3 mėnesiai.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

VALANDOS ANTRAD. IR PENKTAD. 9 V. P. Iki 9 V. V.

Nuo 1914 Metų

Midland Savings aptarnauja taupymą ir namų paskolų reikalus visas mūsų apylinkes. Dėkojame jums už mūsų parodytą pasitikėjimą. Mes norėtum būti jums naudingi ir ateityje. Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.00

5 1/4%
All accounts compounded daily — Passbook Savings paid quarterly.

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASS'N.
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. 60632
PHONE 234-4470

7%
4 Years Savings Certificates (Minimum \$5,000)

Du sekmadieniai skirti Vilniaus jubiliejui Chicagoje

Vilniaus, kaip sostinės, 650 metų jubiliejus jau eilėje laisvojo pasaulio lietuvių kolonijų paminiškas įspūdingomis akademijomis, koncertais ir pan. Chicagoje sostinės Vilniaus jubiliejui skirti net du sekmadieniai: spalio 14 ir spalio 21.

Ypač džiugu, kad Chicagoje ši kartą išsimušta iš įprastinio tokių minėjimų trafareto, jubiliejų paverčiant ne tik kalbiniu, bet ir kūrybiniu.

Šį sekmadienį (spalio 14 d.) Jaunimo centro didžiojoje salėje

ronte surengtame Vilniaus minėjime vienoje iš miesto centro salių lietuviškoji publika vos besutیلو — jos susirinko arti 1,500. Ar apsilais pasaulio lietuvių sostinė apsišaukusi Chicago? Ar ji užpildys jaunimo centro salę, minėdama lietuvių tautos sostinės Vilniaus 650 metų jubiliejų? Kiekviena atveju, šie du sekmadieniai bus įdomus barometras, rodantis mūsų visuomeninio ir kultūrinio intereso sąmoningumo laipsnį.

Mirė aktorė Z. Arlauskaitė-Mikšienė

Spalio 2 d. Detroito mirė žymioji mūsų teatro veteranė Z. Arlauskaitė-Mikšienė. Velionė kurį laiką, jau sunkiai singo. Ji nei ilgus metus kūrybingai reišėsi nepriklausomos Lietuvos teatre, o išėvijoje, kaip režisierė ir kaip aktorė, taipgi nepaliko scenos iki pat gilios senatvės. Z. Arlauskaitė-Mikšienė mirė, eidama 85-tuosius metus. Netrukus "Draugo" kultūriniam priede apie velionę rašys Stasys Pilka.

SV. RAŠTO STUDIJA

Kun. Antanas Rubšys, buvęs San Diego kunigų seminarijos profesorius, vėliau perėjęs dėstyti New Yorko Manhattan kolegijon, ruošia spaudai įvadą į Sv. Raštą. Išleis Krikščionis Gyvenime.

Rapolas Jakimavičius (1893-1961)

Lietuvių kariuomenė įžengia į Vilnių

Dievas šiandien ir kultūrinis penktadienį vakaronėje

Tesiant kultūrinis penktadienį tradicija, ateinančios savaitės penktadienį (spalio 19 d.) 8 val. vak. Jaunimo centro kavinėje pasišnėks apie meseniai išėjusį kun. J. Gutausko knygą "Dievas šiandien" praves kun. J. Prunskis, pokalbyje užgriebiant Dievo sampratą ir jo buvimą, žmogaus su Dievu ir be Dievo likimą.

Nauji leidiniai

• LAISKAI LIETUVIAMS

1973 m. spalio mėn., Nr. 9. Religinės ir tautinės kultūros žurnalas. Redaguoja Juozas Vaišnys, SJ, talkinamas redakcinės kolegijos. Redakcijos ir administracijos adresas: 2345 W. 56th St. Chicago, Ill., 60636. Metinė prenumerata 5 dol.

Didžia savo medžiagos ir iliustracijų dalimi numeris skirtas Vilniaus, kaip sostinės, 650 metų jubiliejui. Ta tema parašytas redakcijos vedamasis ir Vincento Liulevičiaus, dr. Jono Puzino ir Jono Miškinio straipsniai.

• LIETUVIŲ DIENOS, 1973 m. rugsėjo mėn. Nr. 7. Redakci-

nė kolegija: D. Mackialienė, Pr. Gasparonis, V. Prižgintas, Alf. Milukas, Leidžia A. Skirius. Administruoja G. Rukšėnas. Redakcijos ir administracijos adresas: 4364 Sunset Blvd. Hollywood, Calif. 9029. Metinė prenumerata 9 dol.

Šis naujas žurnalo numeris tiek savo straipsniais, tiek gausiomis nuotraukomis yra dedikuotas Australijos lietuvių visuomeniniam ir kultūriniam gyvenimui.

MOKYTOJŲ DĖMESIUI

Dr. A. Šešplaukio parašyta LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA ir SINTAKSĖ, pritaikyta išsilvijos mokykloms ir kainu tik 3 dol. Pripažinta LB švietimo tarybos kaip labai tinkama šių laikų mokykloms. Pridėkite 50c paštui ir mokesčiams.

Taip pat labai vertinga knyga V. Liulevičiaus LIETUVIŲ SVIETIMAS VOKIETIJOJE ir AUSTRIJOJE 1944-1950 metais, 740 psl. su daugybe nuotraukų mokytojų ir mokinių bei abiturientų ir kainu tik 12 dol. Pridėkite \$1.00 paštui ir mokesčiams. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

MIRĖ UNIVERSITETO PREZIDENTAS

Southern Illinois universiteto (Carbondale mieste) prezidentas Ch. F. Lay, 78 m., mirė Lake-lande, Fla.

IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI 30% iki 50% nuolaida

Galima pirkti dalimis ir išmokėtina! SOUTHWEST FURNITURE CO. 6200 S. Western - Tel. GR 6-4421

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTIŲ LIETUVAI

Geri prekių didelis pasirinkimas. Automobilai, baldai, televizijos, doler. sertifikatai, maistas, akordeonai. 2408 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629. TEL. EV WA 5-2787

NAMŲ APSILDYMAS

Taisiau senus ir įdedu naujus patinus Pigiai išvalau ir alyvinu persdirbu dėl dujų įdedu vandens šildytuvus

A. BANYŠ - 447-8806

10% - 20% - 30% pigiau mokant už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pažeidimų
FRANK ZAPOLIS
2208 1/2 WEST 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4539

PETKUS MARQUETTE FUNERAL HOME

— TEVAS IR SŪNUS —

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st Street Tel. 476 - 2345
1410 S. 50th Ave., Cicero Townhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAKINGAS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8691

EUDEIKIS
OOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMIŲ
Laidotuvių Direktorai
Trys Moderniškos Kopolyčios
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-8401
STEPONAS G. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŲ
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410
PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. Lafayette 3-8572
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911
JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39
VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

Darius Lapinskas, muzikinio spektaklio "Vilniaus pašvaistės" kūrėjas

4 val. popiet įvyksta jubiliejinis muzikinis spektaklis, pavadintas "Vilniaus pašvaistės". Tai bus vėl šviežia kompozitoriaus ir režisieriaus Dariaus Lapinsko pastanga parodyti Vilniaus temą mūsų liaudies dainose, mūsų poezijoje, muzikoje, šokyje ir šviesų efektuose, viską surišant istorinės slinkties gija. Šalia D. Lapinsko interliuduose skambės ir kompozitoriaus Jeronimo Kačinskio simfoninių poemų "Senoji Vilniaus piliis" ir "Neris ir Vilnelė" garsai. Daina, žodis ir šokis bus atlikti visiems gerai pažįstamų savo sričių menininkų: Daliaus Kučėnienės, A. Baltraus, Leono Barausko, Violetos Karosaitės ir kt. Jaučiama, kad tai bus žiūrovą užbūriantis spektaklis, rengiamas Margučio rūpesčiu.

Gi kita sekmadienį (spalio 21 d.) toje pačioje Jaunimo centro didžiojoje salėje įvyksta labiau akademinio pobūdžio Vilniaus minėjimas, surengtas iš įvairių organizacijų atstovų sudaryto tam reikalui komiteto. Šio minėjimo pagrindinis ramstis bus žymiojo mūsų istoriko-archeologo prof. dr. Jono Puzino paskaita, kurią seks dar ir literatūrinė bei muzikinė programa.

Praėjusį sekmadienį (spalio 7 d.) Kanados lietuvių sostinėje To-

Solistė Dalia Kučėnienė, įsijungusi į "Vilniaus pašvaistės" pastatymą.

ALBERT EINSTEIN (1879-1955) Mathematician-Physicist. Between 1905 and 1916 became world famous for his Theory of Relativity, merging the traditional concepts of space and time. His thoughts were instrumental in the dawn of the Atomic Age.	JANE ADDAMS (1860-1935) Humanitarian. Opened Hull House Settlement in Chicago, helping to bring about laws establishing better social order, child labor bills, eight-hour work day, unemployment, insurance and votes for women. Awarded Nobel Peace Prize in 1931.	GEORGE BERNARD SHAW (1856-1950) Playwright and social critic, noted for his sarcastic wit. Began his career as a music critic, but noted more for his amusing and stimulating plays about his contemporary scene.	FLORENCE NIGHTINGALE (1820-1910) Hospital Reformer. Trained as a nurse at Kaiserwerth and Paris. Later in life organized a school for nurses and a nurses' home at St. Thomas' Hospital in London, setting standards used today for care of the sick.

We have a chance to add to this list of outstanding men and women.

Yes — you and we at Standard Federal Savings have a chance to make history together, by giving our young the chance for a proper and formal education.

The partnership of your savings and our interest can assure a place in tomorrow for our children by affording the proper amount of money to finance their education.

Below we have listed our seven PARTNERSHIP SAVINGS PLANS. Come and talk to one of our financial counselors, remember they have the same problems you do, so they understand.

7 1/4% YEARLY	CERTIFICATE ACCOUNTS* \$5,000 Or More 4 Year Maturity YIELD INCREASES TO 7.63% on interest accumulated for 1 yr.	7% YEARLY	CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 4 Year Maturity YIELD INCREASES TO 7.35% on interest accumulated for 1 yr.
6 3/4% YEARLY	CERTIFICATE ACCOUNTS* \$5,000 Or More 30 Month Maturity YIELD INCREASES TO 7.08% on interest accumulated for 1 yr.	6 1/2% YEARLY	CERTIFICATE ACCOUNTS* \$5,000 Or More 2 Year Maturity YIELD INCREASES TO 6.81% on interest accumulated for 1 yr.
6 1/2% YEARLY	CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 1 Year Maturity YIELD INCREASES TO 6.81% on interest accumulated for 1 yr.	5 3/4% YEARLY	CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 90 Day Maturity YIELD INCREASES TO 6.002% on interest accumulated for 1 yr.
5 1/4% YEARLY	PASSBOOK SAVINGS Interest Paid to the Date of Withdrawal YIELD INCREASES TO 5.39% on interest accumulated for 1 yr.		

*Funds withdrawn before maturity earn regular passbook rate, less 90 days' interest.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
4192 Archer Avenue (at Sacramento)
Chicago, Illinois 60632 - 847-1140

REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ, 6507 S. TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629, TELEF. 925-5988

DR. V. B. RAULINAITIENĖ JAV IŠKILIAUSIŲJŲ MOTERŲ TARPE

Nuo 1969 m. Washingtonė leidžiamo metraščio "A Woman's Guide to Washington, D. C.", 1973 m. laida skirta "Pirmajai moteriai". Iš 129 moterų, tarp 1969 m. sausio mėn. ir 1973 m. balandžio mėn., paskirtų JAV-bėse į "aukščiausias vietas", leidejai parinko 32 moteris, kurios buvo paskirtos į tokias aukštas pareigas, į kurias moterys iki tol nebuvo skiriamos.

Leidinio pradžioje duodama foto ir kiek duomenų apie JAV prezidento Richardo Nixono žmoną Patriciją, Columbia Distrikto majoro žmoną dr. B. Washington, į 93-į kongresą išrinktas 6 moteris (iš jų valstijų, kuriose moterys atstovėmis buvo išrinktos pirmą kartą) 32-jų sąrašą pradeda A. Armstrong, prezidento patarėja ministerių kabineto nario teisėmis. Tolimesniųjų tarpe yra JAV Atominės komisijos pirmininkė Dixy Lee Ray, dvi ambasadorės, viena — admirolė, dvi generalės, JAV ministrė — Tarpt. civil. organizaciją Montrealyje, JAV menui remti komiteto pirmininkė ir t. t.

47-jame to metraščio psl. yra Leech Farm, Pittsburgh, Pa., Veteranų administracijos ligoninės direktorės dr. Valerijos Birutės Raulinaitienės nuotrauka ir duodamos šios žinios: "Dr. Raulinaitis Veteranų ligoninės direktore buvo paskirta 1971 birželio mėn. Ji yra pirmoji ir vienintelė moteris direktorės pareigose visoje Vet. admin. tarnyboje, kurią sudaro 166 ligoninės. Gimusi Lietuvoje, Medicinos mokslo laipsnį ji gavo Vytauto Didžiojo universitete Kaune, Lie-

Dr. V. B. Raulinaitienė

tuvoje. Ji pradėjo specializuotis pediatrijoje ir dirbo medicinos gydytoja Lietuvoje. Ji pasitraukė, kai rusų armijos kraštą užėmė antrą kartą. Vėliau ji gyveno ir dirbo gydytoja pabėgėlių stovyklose iki 1949 m., kai emigravo į JAV. Besimokydama anglų kalbos, dirbo kaip laboratorijos techninė Harper ligoninėje, Detroit. JAV medicinos stažavimo programą ji atliko Liuteronų ligoninėje, Des Moines. Ji taip pat buvo profesinio personalo šefas Veteranų administracijos ligoninėje, Downey, Ill., irgi kaip pirmoji moteris, paskirta tokioms pareigoms".

Iš to metraščio duomenų matyti, kad dr. V. B. Raulinaitienė, iš 32-jų moterų, yra vienintelė baigusi aukštuosius mokslus ne JAV ir, be to, vienintelė jų tarpe ateivė, gimusi ne JAV.

Dn.

IKYRI KAIP MUSE

Tokia mintis manin braunasi, kai sėdū rašyti šį straipsniuką. Iš tikrųjų, metai iš metų (vieno likti iš eilės) dalinai savą noru, bet daugiau paprašyta organizatorių, rudenio siūnių kviesių, ragindama moteris ir mergaites į lietuvių moterų uždaras rekolekcijas Chicagoje, Cenacle vienuolyne.

Tai lyg savotiškas vertybių pardavinėjimas. Mes siūlome jums dviejų dienų rekolekcijas nuošalioje, ramioje ir patogioje vietoje. Šv. Mišios, išmastytos, gerai paruoštos konferencijos, tarpais pakankamai laisvo laiko melstis ar medituoti, neskubant, atsiliepus pasirošti ir atlikti išpažintį. Maistas geras. Savas būrys. Už visa tai iš jūsų prašoma palikti dviem dienoms namus, savo įprastą savaitgalio rutiną, atsisvežti visus savo dvasinius rūpesčius ir norą susitikti su Dievu. Ramiai. Neskubant.

Ar yra prasmės? Ar to reikia? Berašant atėjo kita mintis. Gal gi mūsų rekolekcijų kvieslys yra panašus į Samaritės moters prie Jokūbo šulinio rolę? Ir pati samarietė iš karto netikėjo Kristaus žodžiais. Ji truputį net bandė šaipytis iš Jo kalbos. Tik kai pati buvo taikliai aptarta ir paliesta Mokytojo tiesos ir įžvalgumo, kai suprato, kad Jis tikrai turi galią žmones pažinti ir duoti jiems gyvojo vandens, įtikėjo pati ir bėgo kviešti kitus, kad visi galėtų ateiti, išgirsti, būti paguosti, sustiprinti ir pagydyti.

Ir mes ne viena pirmą kartą abejojom, nelengvai apsisprendėm už. Bet ne viena neapsivylėm, ir todėl jus kviečiame.

"Dievas visad yra tas pats: mylintis, kantrus, diskretiškas, neužsimetantis. Jis pasisiūlo, pašabžda, pašaukia ir tyli. Ir taip lengva apsimesti, kad niekad Jis tau nekalbėjo, niekad Jis tavęs nekviest. Sename ir Naujajame Testamente skaitome, kad Dievas į žmogų prakalbėdavo per sapną. Dievas pasirinkdavo tą būdą, kad rastų žmogų nurimusį, atsileidusį, laisvą ir geriau pa-

KRONIKA

* Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus moterų vienetas Chicagoje pradėjo 1973-1974 metų sezono veiklą arbatėle — priėmimu rugsėjo 16 d. muziejaus patalpose. Tautiniais rūbais pasipuošę vieneto jaunuolės C. Balzekaitė, J. Bardytė, C. Kwainaitė, C. Norbutaitė, N. Norbutaitė ir C. Zapolytė — beveik visos trečios kartos Amerikos lietuvių — pasveikino daugiau kaip 200 viešnių ir narių. Popietė buvo pajūvairinta trumpa muzikine programa, išpildyta C. Kwainaitės, E. Zapolienės ir R. Zapolio; Blanche Kezes ir A. Jagelienės sudarytas per 180 lėlių rinkinys bei senų lovatiesių raštai traukė visų moterų dėmesį. Viešioms buvo puiki proga apžiūrėti muziejų, susipažinti su moterų vieneto veikla ir tikslais, pasivaikinti narių kruopščiai paruoštais skanumynais. Arbatėlės organizatorės P. Bardienės pastangomis moterų vienetas praturtėjo naujomis narėmis ir subūrė skirtingo amžiaus bei įvairias kultūrinės veiklos moteris į šią lietuviško židinio vietovę.

* Marija Krauchunienė, pakviesta Arlington Heights aukštesniosios mokyklos, kalbėjo dviejose rusų istorijos klasėse apie rusų okupaciją Lietuvoje. Idomu, kad vis dažniau Amerikos mokyklos bando papildyti istorijos knygų tekstą gyvų liudininkų žodžiu.

Arlington Heights mokykloje mokytojausia latvis dr. Peter Babris, knygos BALTIC YOUTH UNDER COMMUNISM autorius.

RELIGINIS ELEMENTAS LIETUVIŲ POEZIJOJE

Literatas, kritikos istorikas Vladas Kulbokas pradėjo ruošti spaudai veikalą "Religinis elementas lietuvių poezijoje". Šią knygą yra suinteresuotas išleisti Krikščionis Gyvenime.

siruošusį Žodį priimti." (Iš "Mes visi broliai")

Rekolekcijos dienos yra ruošiamos Jums, lietuvių moterims, susitikti su Jūsų Dievu. Kviečiame įsijungti į būrį. Nereikėtų per daug nę nagrinėti: kaip, kas, kodėl — reikia atvykti ir būti.

Didysis Sėjėjas laukia Tavęs, kad galėtum išberti sėją paruoštos ir prinokusios sėklos į Tavo dirvą.

Rekolekcijos vyksta Chicagoje, Cenacle vienuolyne (11600 So. Longwood Dr.) lapkričio 9—11 dienomis. Mokestis 30 dol. Registruotis pas dr. Jonę Meškauskienę, 6623 So. Francisco Ave., telef. PR 6-9801, arba pas Ireną Kairytę, 3019 W. 62 Street, tel. PR. 6-1435.

Danutė Augienė

Petras Kiaulėnas

Portretas

DAUGIAU DEMESIO SAULĖGRAŽŲ SĖKLOMS

STEFANIJA STASIENĖ

Saulėgrąža (Helianthus) mums gerai pažįstama, nes Lietuvoje ji buvo auginama daržuose ir darželiuose. Ypač vaikai mėgdavo rudenį lukštentą ir kramtyti prinokusias sėklas. Imponuojantis yra šio augalo didžiulis žiedas, kuris visuomet būna atsuktas į saulę. Taigi žiedas visada seka saulę ir savo veidu į ją atsigrežia. Todėl ir vadinama saulėgrąža. Šiame krašte saulėgrąža jau žinoma seniausiais laikais ir ypač vietos indėnų buvo mėgiama. Kadangi jie garbino saulę, tai ir šį augalą dažnai siėdavo su religija. Be to saulėgrąžos sėklos sudarė svarbią dalį jų maisto. Šalia maisto jie sėklas vartojo dar kaip vaistą ir dažų gamybai.

Vėliau šis augalas buvo kultivuojamas ir auginamas laukuose, kaip ir iki šiol. Dabar ypač daug saulėgrąžų auginama Sovietų Rusijoje, Rumunijoje ir Argentinoje. Sėklos naudojamos maistui, medicinai ir pramonės reikalingoms.

Sėklose apstu mineralų, fosforo ir vitaminų

Kaip kiekvieno augalo sėklos, taip ir saulėgrąžos, yra turtingos mineralais, fosforu bei vitaminais. Ypač pažymėtinas vitaminas F, kuris labai reikalingas mūsų plaukams ir odai. Apskritai jis labai reikalingas palaikyti mūsų sistemą sveiką ir produktyvią. Anglų mitybos žinovas dr. Hugh Sinclair sako, kad šis vitaminas beveik išimtinai apsaugo nuo bronchų astmos, reumatinio pobūdžio ligų (artridžio) ir skaudulio skilvy (ulcerio).

Dar reikėtų paminėti, kad sėklų riebalinėje dalyje yra vadinamo lecitino, kuris išnešioja po organizmą riebalus ir juos atitinkamai paskirsto. Cholesterolį lecitinas pristato emulcijos pavidalu taip, kad kūnas galėtų jį sušaudoti. Be lecitino cholesterolis labiau prikištų prie kraujotakos sienelių ir jas užkimštų.

Tad patartina kiek galint daugiau į mūsų mitybą įjungti saulėgrąžų ar kitų sėklų, nes sėklose, kaip žinoma, yra išties sėklos labai vertingų mūsų organizmui medžiagų.

Galėtumėte pavyzdį imti iš gamtos, būtent iš paukščių, kurie instinktyviai jaučia sėklose esančią naudą ir taip godžiai puola prinokusią saulėgrąžą ar kitą augalą. Užtikrinta nauda bus ir mums, jei savo mitybai daugiau į ją panaudosime.

Sausainiai su saulėgrąžų sėklomis

Imti: 1/2 puodelio arba 4 oz. sviesto ar margarino, 2/3 puodelio rudo cukraus, 1 arb. šaukt. vanilijos ekstrakto, 1 kiaušinis, 1/2 puod. lengvai pagruzdintų saulėgrąžų sėklų, 1/4 arbat. šaukt. kepimo miltelių, jei naudojame nesūdytą sviestą, tai truputį į druskos.

Sviestą su cukrum gerai išsukti, įpilti vanilijos ekstr., kiaušinių. Vėl gerai išsukti. Pagaliau supilti miltus, sumaišytus su kepimo milteliais, Palengva išmaišyti ir galop supilti pagruzdintas saulėgrąžų sėklas.

Dviejų arbatinių šaukštelių pagalba imti masę ir išdėti ant skardos nedideles krūveles 3 colių atstumu.

Kepti prie 3375 laipsnių apie 8-10 min.

Iš šios masės kiekio išeina maž

Nauja teologinė kryptis

Vienas iš pirmaujančių katalikų teologų, Šv. Rašto specialistas kun. R. Brown parašė naują veikalą: "The Virginal Conception and Bodily Resurrection of Jesus" (išleido Paulist Press — vienuolių paulistų leidykla New York, 1973 m., 133 psl., kaina 2 dol. 25 ct.).

Autorius yra buvęs Šv. Marijos seminarijos ir Woodstock kolegijos profesorius, vėliau pakviestas dėstyti Šv. Rašto mokslus Union teologijos seminarijoje New York. Išrinktas Katalikų biblinių studijų sąjungos pirmininku. Jis buvo vienintelis amerikiečių kunigas popiežiaus Pauliaus VI pakviestas Katalikų biblinės komisijos nariu.

Šiame veikle jis nagrinėja Marijos Nekalto Prasidėjimo ir Kristaus Prisikėlimo tiesas. Žinoma, abidvi šias tiesas jis priima, tačiau šiame veikle pirmą kartą taip kritiškai imant įvairias Šv. Rašto vietas, tiriant jas grynai moksliniu pagrindu, vietomis pridediant galimybes vėlybesnių įtarpų, autorius šaltai moksliskai rašė, nevengiant iškelti kontroversinių dalykų ir parodant visiską laisvumą ieškant tiesos net taip jautriuose dalykuose, kaip antraštyje suminėtos dogmos. Skaitydami šią knygą nustembti, kokį gilų biblinį išsimeklėjimą turi šis autorius ir kaip plačiai ir giliai jis pažįsta su šiais klausimais susijusią naująją įvairių tikybų literatūrą, tačiau knygą reikalinga iš skaitytojo turėti teologinių pagrindų suvokimą.

J. Pr.

daug 4 tuzinai.

Antras būdas panaudoti saulėgrąžų sėklas.

Imti: 2 puodeliai saulėgrąžų sėklų, 1 valg. šaukt. medaus, 1 valg. šaukt. žemės riešutų sviesto, 1/2 arbat. šaukt. vanilijos ekstrakto, 1/2 puod. datulų cukraus arba pagruzdintų avižinių kruopų, arba 1/2 puod. smulkiai kapotų džiovintų aprikosų.

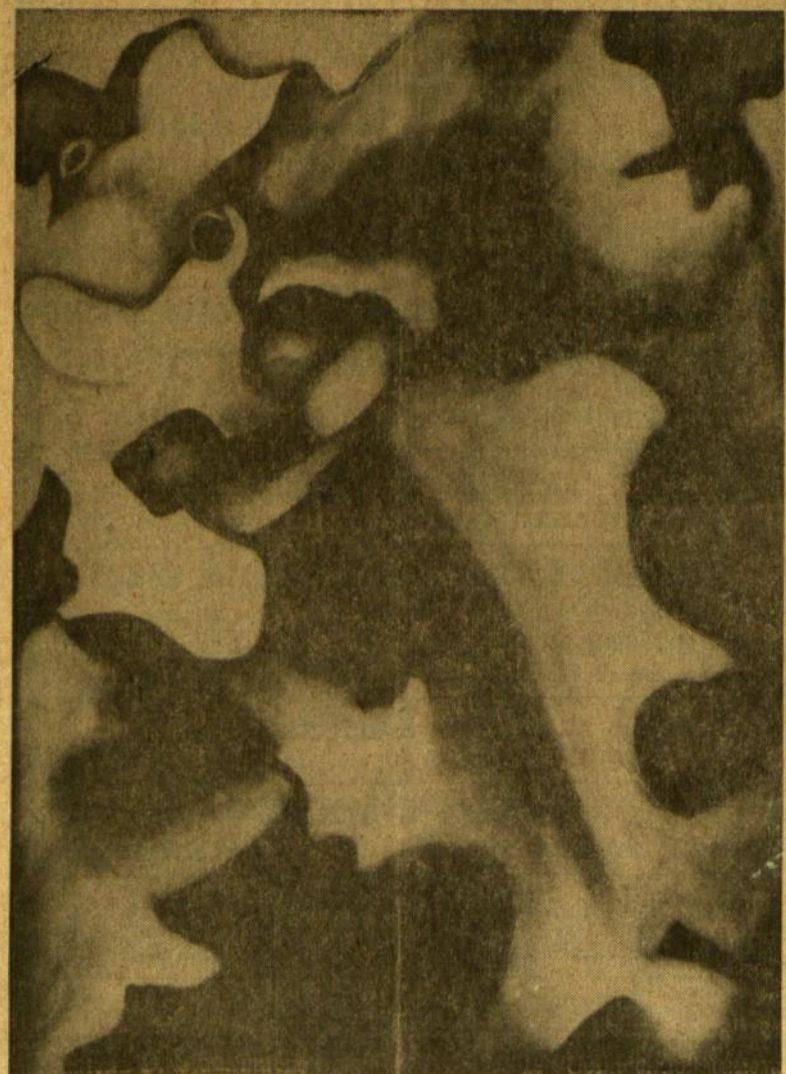
Saulėgrąžų sėklas mašinėle sumalti, sudėti medų, žemės riešutų sviestą, vanilijos ekstraktą ir suminkyti tešlą. Dabar formuoti apskritus rutulius ir pavolioti į avižines kruopas ar datulų cukrų ar aprikosus. Kepti nereikia.

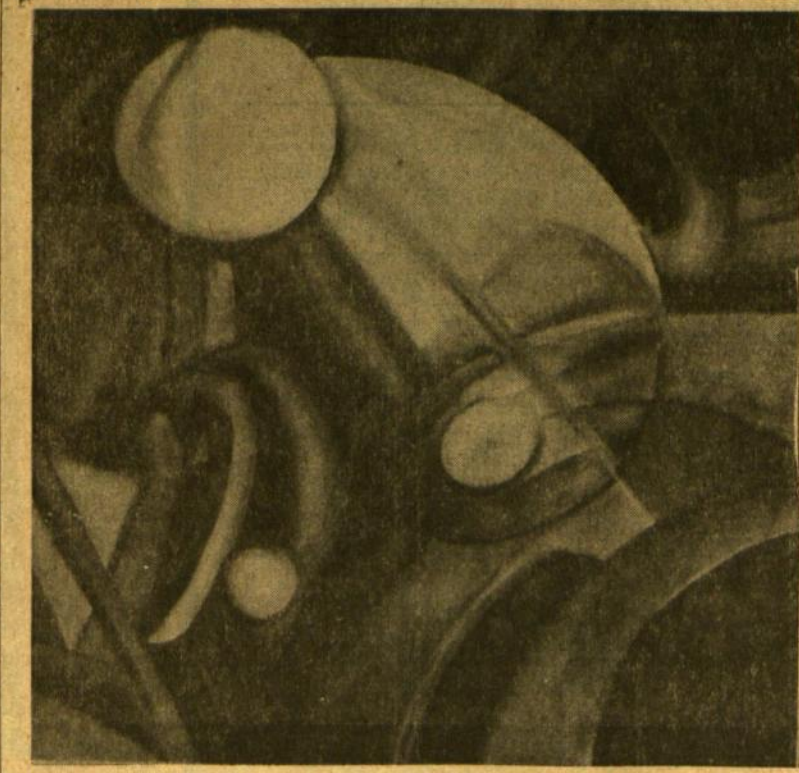
Dailininkė Magdalena B. Stankūnienė (kairėje) ir Aldona Valia-Labokienė, kurų meno paroda vyksta spalio 13-14 d. Toronte, Kanadoje, rengia žurnalas "Moteris". Parodos atidaryme savo kūrybą skaito Julija Švabaitė-Gylienė.

Neįtamsūs akiniai negali paslėpti saulės nuotaikos Dainavoje. Iš kairės į dešinę: Irena Pabedinskienė, Milda Lenkauskienė ir Nijolė Baņutienė.

Magdalena B. Stankūnienė

Aldona Valia-Labokienė

Galaktika (aliejus)

Iš "Gėlių ciklo" (aliejus)